

# སྐྱེ་དངོས་སྣ་མང་གི་སྤྱི་ཚིངས།

## CONVENTION ON BIOLOGICAL DIVERSITY



གངས་དཀར་ཉི་སི་ཁོར་ཡུག་གོ་རྟོགས་ལས་འགུལ་ཁང་ནས་བོད་བརྒྱུར་བྱས།



Tesi Environmental Awareness Movement  
Ratoe Chuwar House  
Khara Danda Road, Dharamsala, 176215  
Himachal Pradesh, INDIA  
ecotibet@ecotibet.org  
www.ecotibet.org  
+91-1892-226085



United Nations Environment Programme  
Division of Environmental Conventions/IUC  
International Environment House  
15, chemin des Anémones  
1219 Châtelaine, Switzerland  
iuc@unep.ch  
+41-22-917-8242/8196



# བྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་སྤྱི་ཚིངས།



## གཤམ།གསའི་ཡི་ཁེ་སུལ་གའི་རྟེན་གཤམ་ལ་ཕའུ་ལའུ།

Tesi Environmental Awareness Movement  
Ratoe Chuwar House  
Khara Danda Road, Dharamsala, 176215  
Himachal Pradesh, INDIA  
[www.ecotibet.org](http://www.ecotibet.org)  
[ecotibet@ecotibet.org](mailto:ecotibet@ecotibet.org)  
+91-1892-226085



# ཕྱིན་ལྗང་།

མཁའ་དབྱིངས་ནས་བཟུངས་ཆོ་ཆེས་མངོས་སྤྱུག་ལྡན་པར་མངོན་པའི་གོ་ལ་མཐིང་མངོག་ཅན་འདི་  
ནི་ཕུ་ཅག་མི་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་འགོ་སློག་ཆགས་ཀུན་གྱི་ཉེན་གཞིར་གྱུར་པའི་བྱིས་གཞིས་  
གཅིག་པུ་དེ་ཡིན། གོ་ལ་འདི་བཞིན་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདིའི་སྤང་སྐྱེ་  
འགོ་ཆོ་སློག་གི་རྒྱ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ཡིན། དེ་ཉེའི་ཆོ་སློག་གི་རྒྱ་བ་དེ་འདྲ་ཉེན་ཕྱིའི་འབྱུང་  
ཁམས་དང་བརྟེན་པ་ནང་བཅུད་ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་དབར་གྱི་གིན་ཏུ་ཟབ་ལ་གཉན་པའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ང་  
བ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་གོ་ལ་འདིའི་སྤང་གནས་བཅས་པའི་རྩི་གིང་དང་སློག་  
ཆགས་ཇི་ཡོད་ལ་རང་རང་གི་གནས་བབ་རེ་དང་རིན་ཐང་རེ་ལྡན་ཡོད།

འོན་ཀྱང་སྐྱེ་འགོ་མིའི་བྱ་སྤྱོད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་སྐབས་གོ་ལའི་སློག་ཆོ་སློག་གི་རྒྱ་བ་ལུ་  
མཐུད་རྒྱུན་གནས་ཐུབ་རྒྱུ་ནི་དཀའ་བ་ནས་ཆེས་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བཞིན་ཡོད་པ་སྟེ།  
ཚན་ཅུལ་དང་བཟོ་ལས་དར་འཕེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩི་སྐྱུམ་དང་དོ་སོལ་གྱི་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཚད་ཇི་  
མང་དུ་གྱུར་ཏེ་དོད་རླུང་སྤྱིར་དབྱུང་ཆེས་ལོན་ཆེར་གྱུར་པ་དང་མི་འཕོར་ཚད་བཞུལ་གྱི་འཕེལ་  
རྒྱས་སྤྱིན་པར་བརྟེན་འཛད་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་གཞི་ཇི་མང་དུ་གྱུར་བའི་རྒྱུ་གིས་རང་འབྱུང་སློན་  
ཁུངས་ལ་གཏོར་བཅོམ་དང་མ་ཟད་འཛམ་གླིང་གི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་ཆར་ཚུའི་ནག་ཚལ་  
གཙོད་འབྲེག་ཆེས་མང་དྲག་པ་སོགས་ཉེན་ནས་དུས་རབས་ཉི་ཤུའི་སྐད་དཀྱིལ་ཙམ་ནས་འགོ་  
བཟུང་སྟེ་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཚད་དོད་ལོ་རེ་བཞིན་ཇི་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ་གོ་ལའི་སྤྱོད་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་  
མོར་ཆགས་པའི་བྱིས་རོམ་གྱི་སྤྱིང་ཆེན་དེ་ཡང་བཟུར་འགོ་བ་དང་། གཞོད་འཚབ་ཆེ་བའི་ཉི་མའི་  
ཚ་གཟེར་འགོག་པའི་རླུང་གི་སྤྱང་འཁོར་ཨོ་འོན་གྱི་རིམ་པར་བུ་གཞོལ་པ་དང་། རྒྱ་ལོག་དང་།  
མཚོ་རླུང་། འཕན་ཚད་བཅས་ལས་འབྱུང་པའི་གཞོད་སྤྱོན་ནི་ཇི་མང་དུ་འགོ་བ་དང་། སྐྱེ་ཁམས་  
ཁོར་ཡུག་འཚོ་གནས་ཐུབ་པར་དགོས་གལ་ཆེ་བའི་རྩི་གིང་དང་རྩི་ཆེའི་སློག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་མང་  
དག་ཅིག་རྩི་སྤྱོད་དུ་གྱུར་བེན་པ་དང་མང་དག་ཅིག་ཉེན་ཁའི་ནང་རླུང་བ་ནི་སློག་གྱུར་བཞུལ་བའི་  
ཚད་མར་སྤོས་མི་དགོས་པར་ཀུན་གྱི་མཐོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་འདི་རྣམས་ལགས།

དེར་བརྟེན་དོད་འཁྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་ལྡན་པ་མང་དག་ཅིག་གི་བསྐྱེད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་  
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལས་རིམ་གྱི་ཐུགས་འཁྲུང་འོག་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་མང་  
པོ་ཞིག་ནས་རང་འབྱུང་སྤྱི་ཁམས་དང་སྤྱི་དངོས་རིགས་ཡོངས་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་དང་དེ་དག་གི་རྒྱན་  
སྲིང་ཐུབ་པའི་ཤེད་སྤྱོད་ཡོང་ཆེད་སྤོ་ལོ་༡༩༩༣ ལོར་རེའི་ཉི་ཇི་ལོར་རྩ་འཛམ་གླིང་ཁོར་ཡུག་  
ཚོགས་ཆེན་ཐང་གཉིས་པའི་ཐོག་སྤྱི་བའི་ཆིངས་ཡིག་ཅིག་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ནི་སྤྱི་དངོས་སྤྱི་  
མང་གི་སྤྱི་ཆིངས་ཞེས་པ་འདི་ཡིན། སྤྱི་ཆིངས་འདི་བཞིན་སྐད་ཡིག་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་  
ཕབ་བསྐྱར་བྱེད་ཡང་། རང་རེའི་བོད་ཡིག་ཐོག་ད་བར་ཡིག་བསྐྱར་བྱས་མེད་པས། ད་ལམ་  
གངས་དཀར་ཉི་མེ་ཁོར་ཡུག་གོ་རྟོགས་ལས་འགྲུལ་ཁང་ནས་བོད་བསྐྱར་བྱུ་ཁུལ་ལགས་ཀྱང་ཡིག་  
བསྐྱར་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ཀྱི་ཚུ་ཚད་ཞན་ལ་ཡིག་བསྐྱར་གྱི་སྤོང་བ་དམན་པ་ཙམ་དུ་མ་  
ཟད་ནམ་དུའོད་ཀྱི་ཅུ་ལ་ཤིན་དུ་མུག་པའི་དབང་གིས་བོད་བསྐྱར་འདིར་ཞན་ཆས་ཡོངས་སུ་སྐྱགས་  
པ་ནི་སྤོས་མེད་དུ་སོང་གཤིས། མཁུན་ལྡན་ལྟོག་པ་པོ་གང་ན་སུ་བཞུགས་ཀྱིས་དགེ་འདོན་སྤོན་  
སེལ་གྱི་དགོངས་འཆར་བཙུག་མིན་སྐད་བསྐྱར་མེད་པར་ལྷག་སྤོལ་ཡོང་བའི་རེ་བསྐྱེད་བྱུ་  
ཡིན།།

# དོ་སློང་།

སའི་གོ་ལའི་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ནམས་འགོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་དཔལ་འཕྲོར་གྱི་ཡར་རྒྱས་  
ཆེད་ཆེས་དགོས་ལལ་ཅན་ཞིག་ཡིན། ལྷ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་ནི་ད་ལྟ་དང་  
མ་འོངས་པའི་མི་རབས་ལ་གཞི་དུ་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ལོན་ཞེས་ཞིག་ཡིན་  
པའི་དོས་འདོན་ཇི་ཆེར་འགོ་བཞེན་ཡོད། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་དེར་སྐབས་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེ་  
དངོས་རིགས་དང་སྐྱེ་ཁམས་མ་ལག་ལ་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བ་ཞིག་གཏན་ནས་བྱུང་སྐྱོང་མེད། མ་ཟད་  
མིའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་རྒྱུན་པས་སྐྱེ་དངོས་རིགས་རྩ་སྣོད་དུ་གྱུར་བའི་ལྷུང་ཚད་ནི་ཚབས་ཆེན་པའི་སྣོ་  
ནས་རྒྱུན་བརྟུན་བཞེན་ཡོད།

དེར་བརྟེན། འཛམ་གླིང་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་  
སྣོར་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚངས་གིག་དགོས་ལལ་དུ་མཐོང་སྟེ་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་ཆེད་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༧  
ལོའི་ཟླ་༡༡ པའི་ནང་སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་སྣོར་ལ་འཕྲལ་སེལ་གྱི་ཆེད་ལས་མཁས་པའི་ལས་དོན་  
ཚོགས་ཚུངས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་སློང་འཚོག་བྱས་ཡོད། དེའི་སྤྱིས་སུ་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩ ཟླ་བ་ལྔ་པའི་  
ནང་། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁོར་ཡུག་ལས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་དངོས་སུ་སྐྱོང་དང་རྒྱུན་སྲིད་བྱུང་བའི་  
ཤེད་སྤྱོད་ཐུབ་ཆེད་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ལག་ཆ་ཞིག་བསྐྱུན་ཆེད་བཟོ་རྩལ་དང་བྲིམས་  
ལུགས་ཆེད་ལས་མཁས་པའི་འཕྲལ་སེལ་གྱི་ལས་དོན་ཚོགས་ཚུངས་ཞིག་བཙུགས་ཡོད། ཆེད་ལས་  
མཁས་པ་དེ་དག་གིས་“ཡར་ཐོན་ཅན་དང་ཡར་རྒྱས་འགོ་བཞེན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དབར་གྱི་འགོ་  
གྲོན་དང་ཁེ་བཟང་ཆ་བཞོས་བྱེད་པའི་དགོས་ལལ་དང་།” དེ་བཞིན་ “ས་གནས་མི་མང་གིས་  
ལས་འགུལ་གསར་གཏོད་རིགས་ལ་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་” བཅས་ལ་དོ་འཕྲུར་བྱེད་  
དགོས་པ་ཡིན།

སྤྱི་ལོ་༡༩༩༡ ཟླ་༡ ནང་སྐོར་དུ་འབྲལ་སེལ་གྱི་ལས་དོན་ཚོགས་ཚུང་དེ་བཞིན་སྲིད་གཞུང་དབར་  
གྱི་གྲོས་འདུམ་ཚོགས་ཚུང་ཞེས་པར་འགྱུར་ཡོད། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ ཟླ་༡ པའི་ནང་སྐྱེ་དངོས་སྡེ་  
མང་གི་སྤྱི་ཚངས་ཀྱི་མ་ཟེན་དང་ལེན་ལུ་པའི་ན་རོ་སྤྱི་ཚོགས་འདུ་དང་འབྲེལ་ཚོགས་ཚུང་དེའི་  
ལས་འགུལ་མཇུག་བསྐྱེལ་བྱས་ཡོད།

སྤྱི་ཚངས་དེ་བཞིན་༡༩༩༣ ཟླ་༦ ཚེས་༥ ཉིན་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁོར་ཡུག་དང་འཇུགས་  
རྒྱན་སྐོར་གྱི་ཚོགས་ཚེན་སྐབས་མཚན་རྟགས་འགོད་པའི་ཆེད་སྐོར་འདོན་བྱས་ཤིང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣  
ཟླ་༦ ཚེས་༤ པར་མཚན་རྟགས་འགོད་མཉམ་སྦྲེལ་ལྷན་ཚོགས་འདོན་བྱས་ཡོད། སྐབས་དེའི་རིང་  
མཚན་རྟགས་འགོད་མཁའ་༡༩༤ བྱུང་ཡོད། སྤྱི་ཚངས་དེ་བཞིན་མང་ཚོས་ཀྱི་གཏན་འཁེབས་  
ཐངས་༡༠ ཐམས་པ་བྱས་པའི་ཉིན་དགུ་བཅུའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ ཟླ་༡༣ ཚེས་༡༩ ཉིན་ནས་  
བཟུང་ལག་བརྟར་བྱེད་འགོ་བཙུགས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཁག་གི་གྲོས་ཚོགས་ཐངས་དང་པོ་དེ་བཞིན་  
ལྷ་དམའི་ནང་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༤ ཟླ་༩ ཚེས་༡༤ ཉིན་འཚོགས་རྒྱུར་དུས་གཏན་འཁེབས་ཡོད།

སྤྱི་དངོས་སྡེ་མང་གི་སྤྱི་ཚངས་འདི་བཞིན་འཛམ་གླིང་མི་ལྗེས་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་འཇུགས་རྒྱན་  
ཐད་ཚོད་སེམས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བཞིན་པས་བསྐྱལ་མ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱི་དངོས་སྡེ་མང་གི་སྲུང་  
སྐྱོང་དང་། དེའི་གྲུབ་ཆ་རྣམས་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་སྐོར་སེམས་ལེན་སྤྱོད་བྱེད་སྤངས། རྒྱུད་འཛིན་  
རིག་པའི་ཐོན་ཁུངས་ལེན་སྤྱོད་ལས་ཐོབ་པའི་ཁེ་ཕན་རྣམས་ཆ་སྐོར་སེམས་དང་དྲང་བདེན་གྱི་སྐོར་ནས་  
མཉམ་སྦྲེད་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་ཐད་སྐབས་ཆེ་བའི་མདུན་སྤྱོད་ཀྱི་གོམ་སྐབས་ཤིག་ཡིན།

# སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་སྐྱེ་ཆིངས།

## ཆེད་བརྗོད།

གྲོས་མཐུན་འཛིག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས།

- སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་སྐྱེ་སྐྱེས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་དང་དེའི་ཆ་གས་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁམས་ཁོར་ཡུག་དང་། རྒྱུ་འཛིན་དཔུང་ཞིབ་རིག་པ། སྐྱེ་ཆོགས། དཔལ་འབྲོར། ཚན་རིག་ཤེས་ཡོན། རིག་གནས། སྤོ་གསེང་། མངོས་དཔྱོད་རིག་པ་བཅས་ཀྱི་རིན་ཐང་ནམས་ཀྱི་སྐོར་ཤེས་རྟོགས་ལྡན་པ་དང་།
- སྐྱེ་དངོས་ཁམས་འཚོ་གནས་ཐུབ་པའི་མ་ལག་རྒྱན་འབྲོངས་ཐུབ་པ་དང་རིམ་འགྲུར་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད་སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གལ་ཆེན་ཡིན་པའི་སྐོར་ལའང་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་སྲུང་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུ་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་སྤྱིའི་འོས་འགན་ཡིན་པར་སྤོད་བྱེད་པ་དང་།
- རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་མོ་མོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་རིགས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ཐད་ཐོབ་དབང་ཆ་ཚང་ཡོད་པ་བསྐྱར་བརྗོད་ནན་མོ་བྱེད་པ་དང་།
- རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་མོ་མོའི་སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་སྲུང་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དང་། སྐྱེ་དངོས་རིགས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ནམས་རྒྱན་སྲིང་ཐུབ་པའི་སྣོན་སུམ་བཅད་སྤོད་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་འགན་ཡོད་པར་བསྐྱར་བརྗོད་ནན་མོ་བྱེད་དང་།
- འགྲོ་བ་མིའི་བྱ་སྤོང་འགས་རྒྱུན་པས་སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་ལ་ཉམས་རྒྱུད་ལུགས་ཆེ་འབྲུང་བཞིན་ཡོད་པར་སྐོར་འཚབ་བྱེད་པ་དང་།

- སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཚན་སྡེ་དངོས་སྣེ་མང་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་ཤེས་བྱ་འདང་ངེས་མེད་པ་དང་། ཚན་ཅུལ་དང་། བཟོ་ཅུལ། རྟེན་གནས་ཁང་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་མཁོ་སྤྱོད་གྱིས་གཞི་རྒྱུ་གནད་དོན་ཤེས་རྟོགས་བྱས་ཏེ་དེར་གཞི་བཙུགས་པའི་རྒྱུ་འགོད་དང་འོས་ཤིང་འཚམ་པའི་ཐབས་ལམ་ལག་བསྟར་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཆེས་དགོས་གལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པའི་གོ་རྟོགས་ཡོད་པ་དང་།
- ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སྤྱི་དངོས་སྣེ་མང་ལ་གཏོར་སྤོང་ནམ་ཡང་ན་ཉམས་རྒྱུ་ཚབས་ཆེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཁག་ལ་སྤོང་འགོག་དང་གཏོར་ལེན། དེ་བཞིན་སྤོང་དཔག་བྱེད་དགོས་པ་ནི་གལ་འགངས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པ་དང་།
- ས་ཁུལ་གང་ཞིག་ཏུ་སྤྱི་དངོས་སྣེ་མ་ལ་ཉམས་རྒྱུ་ཚབས་ཆེ་འམ་ཅ་སྟོང་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ཆོ། ཚན་ཅུལ་ཤེས་བྱས་ངེས་བརྟན་ཡོངས་སུ་མ་བརྟེན་པར་བསྟན་དེ། གོང་གི་ཉེན་ཁ་དེ་རྟོགས་མེད་ཐབས་སམ་ཉུང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་བྱ་ཐབས་རྟོགས་སྤྱིར་འགྲུངས་བྱ་མི་རུང་བའི་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པ་དང་།
- མ་ཟད་སྤྱི་དངོས་སྣེ་མང་སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་པའི་གཞི་རྒྱུ་དགོས་མཁོ་ནི་ས་གནས་རང་གི་སྤྱི་ཁམས་མ་ལག་དང་རང་བྱུང་འཚོ་སྤོང་གནས་ཡུལ་སྤྱང་སྤྱོད་དང་། རང་བྱུང་གནས་ཡུལ་དུ་རང་འཚོ་ཐུབ་པའི་སྤྱི་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་གངས་འཕོར་རྒྱུན་སྤྱོད་དང་སྤྱར་གསོ་ཐུབ་པ་བྱ་དགོས་པའི་ཤེས་རྟོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་།
- རང་བྱུང་གནས་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་སྤྱང་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་དེའང་རང་བྱུང་ན་ཐོག་མའི་བྱུང་ཁུངས་རྒྱལ་ཁབ་ཉིད་དུ་བྱེད་ཆོ་ཡན་ཐོག་ངེས་ཅན་ཡོང་སྲིད་པའི་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པ་དང་།
- སྤོལ་རྒྱུན་གྱི་འཚོ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡུལ་མི་རྣམས་མ་དང་ས་གནས་མི་སྡེ་སྤྱི་དངོས་རྟོགས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ལ་བརྟེན་བཅས་ཤིང་དེར་འབྲེལ་བ་ཟབ་པ་དང་། སྤྱི་དངོས་སྣེ་མང་གི་སྤྱང་སྤྱོད་དང་དེའི་གྲུབ་ཆའི་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་བེད་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་སྤོལ་རྒྱུན་གྱི་ཤེས་བྱ་དང་།



འགྲོ་གྲོན་དེ་དག་ལས་ཁོར་ལུག་དང་། དཔལ་འབྱོར། སྤྱི་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་ཐང་ལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་  
པའི་ཁེ་ཕན་ཐོབ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་པར་མོས་མཐུན་གྱིན་པ་དང་།

- དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འདྲུགས་སྐྱུན་དེ་བཞིན་དཔུལ་ཐོངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ནི་  
ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་སྤྱི་ཡོངས་སུ་རྣམས་པའི་གལ་གནད་གཙོ་བོ་ཡིན་  
པར་ངོས་འཛིན་གྱིན་པ་དང་།
- འཛམ་གླིང་གི་མི་འཕྲོར་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པར་བཟའ་ཆས་དང་འཕྲོད་བརྟེན། དེ་བཞིན་  
དགོས་མཁོ་གཞན་རིགས་བསྐོར་ཐུབ་ཆེད་སྤྱི་དངོས་རྩེ་མང་སྐྱོད་སྤྱོད་དང་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་  
སློབ་སྦྱོང་ལེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིབ་ཏུ་གལ་གནད་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་  
འཛིན་རིག་པའི་ཐོན་ལུངས་དང་ཚན་ཅུལ་རིགས་མཉམ་སྤྱོད་དང་མཁོ་རྒྱུབ་ཐུབ་པ་གྱེད་རྒྱ་ཞི་  
གལ་ཆེན་ཡིན་པའི་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པ་དང་།
- རྒྱ་དངོས་རྩེ་མང་སྐྱོད་དང་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་སློབ་སྦྱོང་ལེད་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་མཐའ་  
མཇུག་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དབར་འབྲེལ་འདྲིས་དམ་ཟབ་གཏོང་བ་དང་མིའི་རིགས་ཀྱི་བདེ་དོན་  
ཐད་དོན་ཕན་ཐུན་ངེས་ཡིན་པའི་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པ་དང་།
- རྒྱ་དངོས་རྩེ་མང་སྐྱོད་དང་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་ལེད་སྤྱོད་ཡོང་ཆེད་དེ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་  
བཀོད་སྲིག་ཁག་ལ་རམ་འདེགས་དང་རྒྱས་པ་རྗེ་ཟབ་གཏོང་རྒྱུར་འདོད་སློབ་ཡོད་པ་དང་།
- ད་ལྟ་དང་མི་རབས་སྤྱི་མ་ནམས་ཀྱི་བདེ་ཚའི་ཆེད་དུ་སྤྱི་དངོས་རྩེ་མང་སྐྱོད་དང་རྒྱུན་སྲིད་  
ཐུབ་པའི་སློབ་སྦྱོང་ལེད་སྤྱོད་ཀྱི་རྩོད་སེམས་བརྟན་བཟོ་ཡོད་པ།

དེ་དག་གིས་གྲོས་ཚོད་ལུང་བ་གཤམ་གསལ་རྩེད།

# དོན་ཚན་དང་པོ།

## དམིགས་ཡུལ་ཁག

སྐྱེ་ཆིངས་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་ཁག་དང་དེ་དག་གི་འབྲེལ་ཡོད་བསྟན་དོན་ནམས་དང་མཐུན་པའི་སྐྱོན་ས་འདུག་དགོས་པ་ནི། སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་དང་དེའི་གྲུབ་ཆར་རྒྱུན་སྲིང་གྲུབ་པའི་ཤེད་སྤྱོད། རྒྱུད་འཛིན་རིག་པའི་ཐོན་ཁུངས་མཁོ་སྐྱབ་ཚུལ་བཞིན་གྲུབ་པ་དང་རན་འཚམ་ཅན་གྱི་བཟོ་རྩལ་རིགས་ཚུལ་བཞིན་གཏོང་འདེན་གྱི་པ། མ་དངུལ་གཏོང་སྐྱོ་ཚུལ་བཞིན་གྱི་པ་བརྒྱུད་ཐོན་ཁུངས་དང་བཟོ་རྩལ་དེ་རིགས་ཀྱི་བདག་དབང་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱོར་ལ་དོ་འཁྲུང་གྱི་པ་བཅས་ཚུད་པའི་རྒྱུད་འཛིན་རིག་པའི་ཐོན་ཁུངས་པོལ་སྤྱོད་ལས་ཤུང་བའི་ཁེ་ཕན་ཁག་ཆ་སྐྱོན་ས་དང་དང་བདེན་གྱི་སྐྱོན་ས་ཆ་བགོས་བྱ་རྒྱུ།

# དོན་ཚན་གཉིས་པ།

## སྐྱེ་ཆིངས་འདིའི་ཆེད་དུ་ཐ་སྐྱད་རིགས་ཀྱི་ཤེད་སྤྱོད་

### གཏོང་སྤྱོད་སྐྱོར་།

“སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་།” ཞེས་པ་ནི། སྐྱེ་དངོས་ཁམས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ཡོངས་ཚོགས་ཏེ། དེའང་། ས་སྐྱེང་དང་རྒྱ་མཚོ། རྒྱ་གནས་སྐྱེ་ཁམས་མ་ལག་གཞན་རིགས། དེ་བཞིན་སྐྱེ་ཁམས་ཉེན་འབྲེལ་རྣོགས་མིང་ཅན་གང་གིས་ཀྱང་གྲེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་བའི་སྐྱེ་དངོས་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་ནང་ཁྱེལ་གྱི་ཁྱད་པར་དེར་གོ་དགོས་ཤིང་། དེའང་རིགས་གཅིག་པ་ནང་ཁྱེལ་དང་། རིགས་ཕན་ཚུན། དེ་བཞིན་སྐྱེ་ཁམས་མ་ལག་དབར་གྱི་ཁྱད་པར་བཅས་པ་དེའི་ནང་འདུས་ཡོད།

“སྐྱེ་དངོས་ཐོན་ཁུངས།” ཞེས་པ་རྒྱུད་འཛིན་གཞི་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས་དང་། སྐྱེ་དངོས་རིགས་སམ་དེའི་ཆ་གས་གང་རུང་། དེ་བཞིན་སྐྱེ་དངོས་རིགས་ཀྱི་ཁྱེལ་གས། ཡང་ན། སྐྱེ་ཁམས་མ་

ལག་གི་སྐྱེ་ལྷན་གྱི་བྲུབ་ཆ་གང་ཡང་རུང་བ། གང་དག་གིས་མིའི་རིགས་ལ་དངོས་སུ་འཕེལ་དང་ན་  
ཕན་པའི་རྣམས་པ་ཅན་དང་རིན་ཐང་ལྷན་པའི་རིགས་ལ་གོ་དགོས།

“སྐྱེ་དངོས་བཟོ་རྩལ་རིག་པ།” ཞེས་པ་བཟོ་རྩལ་གྱི་ཐབས་ལམ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་སློབ་  
ཆགས་གསོན་པོ་འཕམ། དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཐོན་རྫས། དེ་བཞིན་སྐྱེ་ལྷན་གྱི་ཐབས་ལམ་མ་ལག་  
ཤེད་སྐྱེད་དེ་ཐོན་རྫས་སྐྱུན་པ་འཕམ་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་པ། ཡང་ན་ཤེད་སྐྱོད་བྱེད་བྲག་པ་ཞིག་གི་ཆེད་  
དུ་བྱ་བ་ཐབས་བཀོལ་བའི་བཟོ་རྩལ་རིགས་ལ་གོ་དགོས།

“རྒྱུད་འཛིན་རིག་པའི་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་བྱུང་གནས་རྒྱལ་ཁབ།” ཅས་པ་རང་ས་རང་མལ་གྱི་ཆ་  
རྒྱུན་ནང་ཡོད་པའི་རྒྱུད་འཛིན་གཞི་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་གོ་དགོས།

“རྒྱུད་འཛིན་གཞི་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས་མཁོ་འདོན་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ།” ཅས་པ་རང་བྱུང་ཁོར་  
ཡུག་ནས་བསྐྱུ་རུབ་བྱས་པའི་བདག་ཏུ་བརྒྱུང་བ་དང་རི་སྐྱེས་སློབ་ཆགས་རིགས་ཀྱི་གྲངས་འཕོར་  
ངེས་ཅན་ཚུད་པའི་རྒྱུད་འཛིན་གཞི་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས་རིགས་དང་། ཡང་ན། རྒྱལ་ཁབ་རང་ངམ་  
གཞན་ལས་བྱུང་བའི་རང་འབྱུང་ཁོར་ཡུག་གི་སྤྱི་རོལ་ནས་བྱུང་བའི་ཐོན་ཁུངས་མཁོ་འདོན་བྱེད་  
པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་གོ་དགོས།

“གསོ་ཚགས་དང་འདེབས་ལས་བྱེད་པའི་སློབ་ཆགས་དང་ཚེ་ཤིང་རིགས་ཟེར་བ་ནི།” འགྲོ་བ་  
མིས་རང་གི་དགོས་མཁོ་བསྐྱོར་སྤྱིར་སློབ་ཆགས་དང་ཚེ་ཤིང་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྱུར་འགྲོས་  
ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ལ་བྲགས་རྒྱུན་བསྐྱུན་པའི་རིགས་ལ་གོ་དགོས།

“སྐྱེ་ཁམས་མ་ལག” ཅས་པ་ཚེ་ཤིང་དང་སློབ་ཆགས། སློན་འབྲུ་མེའི་རིགས་ཁུ་དང་སྐྱེ་ལྷན་  
མ་ཡིན་པ་སྤྱིའི་ཁོར་ཡུག་དབར་གྱི་རྣམས་པ་ལྷན་ཞིང་སློབ་འཛིང་ཅན་གྱི་སློབ་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་  
བྱེད་ལས་ཅན་དེ་ལ་གོ་དགོས།

“རང་མལ་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྤྱང་སྦྱོང་།” ཞེས་པ་སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་གྲུབ་ཆ་ནམས་རང་བྱུང་འཆོ་  
སྣོད་གནས་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་སྤྱང་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ་གོ་དགོས།

“རྒྱུད་འཛིན་རྒྱ་ཆ།” ཟེར་བ་ནི་ཚི་ཤིང་ངམ་སློབ་ཆགས། འབྲུ་སྲིན་ཕྱོ་མོ། དེ་བཞིན་རིགས་  
གཞན་གང་ཡང་རྩལ་བའི་རྒྱུད་འཛིན་རྒྱ་ཆ་བྱེད་ལས་རྣམས་ལྡན་དེ་ལ་གོ་དགོས།

“རྒྱུད་འཛིན་གཞི་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས།” ཞེས་པ་ནི་དངོས་སུ་འཇམ་ཡང་ན་ཡན་ལྡན་རྣམས་པ་ཡོད་  
པའི་རྒྱུད་འཛིན་རྒྱ་ཆ་ལ་གོ་དགོས།

“འཆོ་སྣོད་གནས་ཡུལ།” ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་དངོས་ཤིག་གསལ་ཡང་ན་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་ཁྲུ་ཚོགས་ཤིག་  
རང་བྱུང་གི་སྣོ་ནས་གནས་སའི་ཡུལ་དང་ས་ཁུལ་གྱི་རིགས་ལ་གོ་དགོས།

“རང་ས་རང་མལ་གྱི་ཆ་རྒྱུན།” ཞེས་པ་རྒྱུད་འཛིན་གཞི་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས་ནམས་རང་བྱུང་འཆོ་  
སྣོད་གནས་ཡུལ་ལས་སྐྱེ་ཁམས་མ་ལག་གི་ནང་ཁུལ་དུ་གནས་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཏེ། དེ་འང་གསོ་ཉར་  
བྱས་པ་འཇམ་འདེབས་ལས་བྱས་པའི་རིགས་ལ་སྦྱར་ན་དེ་དག་གི་ཐུན་མིན་ཁྱད་ཚོས་དེ་རིགས་  
བསྐྱེད་འཕེལ་བྱུང་སའི་ཁོར་ཡུག་དེར་གོ་དགོས།

“རང་ས་རང་མལ་དུ་སྤྱང་སྦྱོང་།” ཞེས་པ་ནི་སོ་སོའི་རང་བྱུང་གནས་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་ཁམས་མ་ལག་  
དང་འཆོ་སྣོད་གནས་ཡུལ་གྱི་སྤྱང་སྦྱོང་དང་རང་འཆོ་སྣོད་པའི་སྐྱེ་དངོས་རིགས་ཀྱི་གངས་འཕོར་  
སྣོད་གསོ་དང་གཉེར་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལ་གོ་དགོས། དེ་འང་། གསོ་ཉར་བྱས་པ་འཇམ་འདེབས་ལས་བྱེད་  
པའི་རིགས་ཀྱི་ཐང་ལ་དེ་དག་རང་རང་གི་ཐུན་མིན་ཁྱད་ཚོས་བསྐྱེད་འཕེལ་བྱུང་སའི་ཁོར་ཡུག་  
ཉིད་དུ་སྤྱང་སྦྱོང་བྱེད་པ་དེ་ཡིན།

“སྲུང་སྦྱོབ་ས་ཁྲུལ།” ཞེས་པ་ནི་སྲུང་སྦྱོང་གི་དམིགས་སྒྲོ་བྱེ་བྲག་ཁག་བསྐྱབ་ཆེད་གཏན་  
འབེབས་སམ་སྐྱངས་འཛིན་དང་འཛིན་སྦྱོང་བྱེད་པའི་ས་ཁྲུལ་ངེས་ཅན་ཞིག་ལ་གོ་དགོས།

“ས་ཁོངས་དཔལ་འབྱོར་མཐུན་ཚོགས།” ཞེས་པ་ནི་ས་ཁྲུལ་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ནང་རང་དབང་  
ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་འགའ་ལས་གྲུབ་པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་གང་དེར་འཇུས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་  
གིས་སྒྲི་ཚིངས་འདིས་དབང་འཛིན་བྱས་པའི་དོན་གནད་ཁག་ལ་བྲིམས་ཀྱི་དབང་ཚད་ལུལ་བ་དང་།  
ཚོགས་པ་དེ་ལ་ནང་ཁྲུལ་གྱི་ལམ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་མཚན་རྟགས་འགོད་པ་དང་།  
གཏན་འབེབས་བྱེད་པ། མོས་མཐུན་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་ཁྲུངས་བསྐྱེལ་ལམ་ཁེས་ལེན་བྱེད་པའི་  
དབང་ཚད་ཆ་ཚང་སྤྲད་པ་ཞིག་ཡིན།

“རྒྱན་སྤིང་ཐུབ་པའི་ལེད་སྦྱོད།” ཅེས་པ་ནི་སྦྱེ་དངོས་སྒྲེ་མང་གི་གྲུབ་ཆ་ཁག་དུས་ཡུན་རིང་  
པོར་ཉམས་གཏང་དུ་མི་འགོ་བའི་ལེད་སྦྱོད་བྱེད་པའི་རྒྱུར་ཚད་དང་ཐབས་ལམ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་  
ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་རྣམས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་དམིགས་  
ལུལ་བསྐྱབ་ཐུབ་པའི་རྣམས་པ་ཉར་ཚགས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན།

“བཟོ་རྩལ་རིག་པ” ཞེས་པའི་ནང་སྦྱེ་དངོས་བཟོ་རྩལ་རིག་པ་ཚུད་ཡོད།

## དོན་ཚན་གསུམ་པ། རྩ་འཛིན་ལྟ་གུབ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་ཡིག་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་ལུགས་ཀྱི་རྩ་འཛིན་ལྟ་གུབ་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་  
རང་ཉིད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་གི་སྤིང་རྒྱས་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་ཚོན་ཁྲུངས་རྣམས་བཀོལ་སྦྱོད་  
ཚོག་པའི་དབང་ཚད་གཙང་མ་ཡོད་པ་དང་རང་གི་བྲིམས་ཀྱི་ཁྲུབ་ཁོངས་སམ་དབང་བསྐྱར་གྱི་འོག་

དུ་ཡོད་པའི་བྱེད་ལས་ཁག་གིས་བྲིམས་ཀྱི་ཁྲབ་ཁྲིའངས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ལམ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་ཁྲོ་  
ཡུག་ལ་གནོད་འཚོ་མི་ཐེབས་པ་ངེས་གཏན་བྱེད་དགོས་པའི་འོས་འགན་ཡོད།

## དོན་ཚན་བཞི་པ།

### བྲིམས་ཀྱི་ཁྲབ་ཚད།

རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་ཐོབ་དབང་གི་ཁྲབ་ཁྲིའངས་འོག་ཡིན་ནིང་སྤྱི་ཚེངས་འདིར་དམིགས་བསལ་གྱིས་  
ཁ་གསལ་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་ནི། སྤྱི་ཚེངས་འདིའི་བསྟན་དོན་ནམས་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་  
སྡེ་སོ་སོར་འབྲེལ་ཏེ་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ།

༡) རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་ཀྱི་ཁྲབ་ཁྲིའངས་སུ་ཡོད་པའི་སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་གྲུབ་ཚེའི་སྐོར་གྱི་  
གནད་དོན་དང་།

༢) རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་སམ་དབང་འཛིན་གྱི་ཁྲབ་ཁྲིའངས་ཀྱི་ནང་ངམ་ཡང་ན་བྲིམས་ཀྱི་ཁྲབ་  
ཁྲིའངས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱེད་སྐོར་དང་ལས་རིམ་རིགས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་གར་ཐེབས་ངེས་མེད་སྐོར་གྱི་  
གནད་དོན།

## དོན་ཚན་ལྔ་པ།

### མཉམ་འབྲེལ།

གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་བེད་སྤྱོད་དང་  
སྤང་སྤྱོད་གི་ཆེད་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་ཀྱི་ཁྲབ་ཁྲིའངས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དང་ཐུན་མོང་གི་འདོད་  
ཕྱོགས་ཡོད་པའི་གནད་དོན་ཁག་གི་སྐོར་ཐད་ཀར་རམ་འོས་འཚོམ་ཡོད་སར་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགན་  
ཚུན་འཕེར་བའི་ཚོགས་པ་ཁག་བརྒྱུད་གང་ཐུབ་དང་གང་འཚོམ་གྱིས་ཚོགས་སྡེ་ཕན་ཚུན་དབར་  
འབྲེལ་ལམ་དམ་ཟབ་གཏོང་རྒྱ།

### དོན་ཚན་དྲུག་པ།

## རྒྱ་དངོས་སྣེ་མང་གི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཐབས་ལམ།

### ཐབས་ལམ།

གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་གྱི་ཚོགས་སྡེ་ཚོས་སོ་སོའི་བྱེ་བྲག་གི་གནས་སྡངས་དང་རྣམས་པ་དང་བསྟན་ནས།  
 (ཀ) རྒྱ་དངོས་སྣེ་མང་གི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཐབས་ལམ་དང་འཆར་འཁོད་དམ་ལས་རིམ་བསྐྱར་རྒྱུ་ལམ། གནད་དོན་དེའི་ཆེད་དུ་དེ་ཡོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དང་  
 ལས་འཆར་རམ་ལས་རིམ་རྣམས་ལས་ཀྱང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཚོགས་སྡེར་རན་འཚོམ་ལྷན་པའི་སྒྲི་  
 ཆེད་སྤྱོད་འདིའི་བསྟན་དོན་ཁག་དང་མཐུན་པར་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་རྒྱུ་དང་།

(ཁ) རྒྱ་དངོས་སྣེ་མང་གི་སྲུང་སྐྱོང་དང་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཐབས་ལམ་དང་འཆར་འཁོད་ལོ་  
 ཚམས་པ་དང་ཚན་པ་ལན་ཚུན་དབར་གྱི་ལས་འཆར་དང་། ལས་རིམ་། དེ་བཞིན་སྲིད་བྱས་བཅས་  
 གྱི་ནང་གང་ཐུབ་དང་གང་འཚོམ་གྱིས་དང་ལེན་བྱ་རྒྱུ།

### དོན་ཚན་བདུན་པ།

## དོས་འཛིན་དང་སྐྱོང་སྐྱོལ་འཛིན་བྱེད་པ།

གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་གྱི་ཚོགས་པ་ཁག་སོ་སོས་གང་ཐུབ་གང་འཚོམ་དང་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་  
 དོན་ཚན་པ་ ཉམ་པ་ཉམ་པ་ ཆེད་དུ།

(ཀ) ལུས་སྣོན་ལྟ་ སོ་སོའི་ཚན་ཁག་གི་མཚོན་རྟགས་ཟུང་བའི་ལུས་གཞི་བཅོལ་ཏེ། རྒྱ་དངོས་  
 སྣེ་མང་གི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཐབས་ལམ་དང་འཆར་འཁོད་ལོ་ཚམས་པ་དང་ཚན་པ་ལན་ཚུན་ཆེ་བའི་རྒྱ་དངོས་རིགས་  
 གྱི་ཐབས་ལམ་འཛིན་བྱེད་པ་རྒྱུ།

(ཁ) ལོ་ལོ་གི་སྐབས་ལྟར་བཞུགས་པ་(ཀ)གཞིར་བཟུང་དོས་འཛིན་བྱས་པའི་རྒྱ་དངོས་སྣེ་མང་གི་  
 ཐབས་ལམ་འཛིན་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་དང་བཞུགས་པ་ལྟར་བྱེད་དོས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་།

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེད་སྐྱོང་གི་ཐབས་ལམ་གྱི་རྩ་དྲག་གི་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་རིགས་དང་རྒྱན་སྲིང་ཐུབ་པའི་ཤེད་སྐྱོད་ལ་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་ཐུབ་པ་ཁག་ལ་དམིགས་སུ་བཀའ་ནས་དོ་སྨྲས་སྐྱོད་ཀྱི།

(ག) སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་རྒྱན་སྲིང་ཐུབ་པའི་ཤེད་སྐྱོད་དང་སྐྱེད་སྐྱོང་ལ་ཚྲོག་སྐྱོགས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱོན་ཆབས་ཆེ་ཡོད་པའམ་ཡོང་སྲིད་པའི་ལས་རིམ་དང་བྱ་སྐྱོད་རིགས་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་དག་གི་ལྷན་སྐྱོན་ལ་ཚོད་ལྷའི་བཟླ་དཔུང་དང་བཟོ་རྩལ་གཞན་བརྒྱུད་སྤངས་འཛིན་བྱ་རྒྱ།

(ང) མོང་གི་ས་བཅད་རྒྱུད་བ་(ཀ)(ཁ)(ག) དང་བསྐྱེན་པའི་ངོས་འཛིན་དང་སྤངས་འཛིན་གྱི་ཤེད་སྐྱོད་ཁག་ལས་ཐོན་པའི་གཞི་འཛིན་དཔུང་གཞིའི་ཐབས་ལམ་གང་རུང་བརྒྱུད་ལོ་སྐྱོག་དང་གཉེན་སྐྱོང་བྱ་རྒྱ།

### དོན་ཚན་བརྒྱུད་པ།

### རང་ས་རང་མལ་དུ་སྐྱེད་སྐྱོང་།

གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་པ་ཁག་གི་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་དང་གང་ལ་གང་འཚོམ་གྱིས།

(ཀ) སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་སྐྱེད་སྐྱོང་ཆེད་དུ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐབས་ལམ་སྐྱོད་དགོས་པའི་ས་ཁུལ་ཁག་གས་སྐྱེད་སྐྱོབ་ས་ཁུལ་ཁག་གི་མ་ལག་ཅིག་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱ།

(ཁ) སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་སྐྱེད་སྐྱོང་ཆེད་དུ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཐབས་ལམ་སྐྱོད་དགོས་པའི་ས་ཁུལ་ཁག་གས་སྐྱེད་སྐྱོབ་ས་ཁུལ་ཁག་གི་འཛིན་སྐྱོང་དང་གསར་འཛུགས། དེ་བཞིན་འདེམ་སྐྱོག་གི་ཆེད་དགོས་གལ་ཡོད་སར་ལམ་སྐྱོན་བྱ་རྒྱ།

(ག) སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་རྒྱན་སྲིང་ཐུབ་པའི་ཤེད་སྐྱོད་དང་སྐྱེད་སྐྱོང་ཡོང་བ་ནན་ཏན་བྱ་རྒྱ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བརྒྱུད་ནས། སྐྱེད་སྐྱོབ་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་རིལ་ལམ་ནང་ཁུལ་དུ་དེ་དག་གི་སྐྱེད་སྐྱོང་ལ་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་སྐྱེ་ཐུན་རིགས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ལ་དོ་དམ་མམ་སྤངས་འཛིན་བྱ་རྒྱ།

(ང) རང་བྱུང་ཁོར་ལུག་ནང་སྐྱེ་དངོས་རིགས་ཀྱི་རང་འཚོ་ཐུབ་པའི་གངས་འབྲོར་གཉེན་སྐྱོང་དང་། རང་བྱུང་འཚོ་སྐྱོད་གནས་ཡུལ་དེ་བཞིན་སྐྱེ་ཁམས་མ་ལག་སྐྱེད་སྐྱོབ་བཅས་ལ་བརྒྱལ་སྤེལ་གཏོང་རྒྱ།

(ཅ) སྤང་སྤྱོད་ས་ཁུལ་གྱི་ཉེ་འགམ་དུ་ཡོད་པའི་ས་ཁུལ་ཁག་ནང་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པ་དང་ཁོར་  
ཡུག་དང་འཕྲོད་སྐྱོར་ལྡན་པའི་འཇུགས་སྐྱུན་རིགས་བསྐྱུལ་སྐྱེལ་བཏང་ནས་ས་ཁུལ་དེ་དག་ཏུ་  
སྤང་སྤྱོད་བྱ་བ་སྤྱོད་བྱ་བྱ་དམིགས་ཡུལ་དུ་གཟུང་བྱ།

(ཆ) ཐབས་ལམ་གཞན་ཁག་ལས་ཀྱང་། འཆར་གཞི་གསར་ཚོར་གྱིས་ལག་བརྟམས་བྱེད་པའམ་  
འཛིན་སྐྱོང་གི་ཐབས་ཇུས་གཞན་ཁག་བརྒྱུད། རྒྱུ་ཁམས་མ་ལག་ཉམས་དམས་སུ་གྱུར་བ་ཉམས་  
གསོ་དང་འཚོ་སྲོད་གནས་ཡུལ་སྦྲར་གསོ་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་ཉེན་ཁའི་ནང་ཚུད་པའི་རྒྱུ་དངོས་  
རིགས་ནམས་སྦྲར་གསོ་བྱུང་བར་བསྐྱུལ་སྐྱེལ་གཏོང་བྱ།

(ཇ) རྒྱ་དངོས་བཟོ་རྩལ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་དངོས་བཙོས་མའི་རིགས་ཀྱིས་ཁོར་ཡུག་ལ་  
ཚོག་ཚོགས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་བསྐྱུན་ཉེན་ཡོད་པ་དང་དེས་རྒྱུན་པས་རྒྱུ་དངོས་རྩེ་མང་གི་རྒྱུན་སྲིད་  
ཐུབ་པའི་ཤེད་སྤྱོད་དང་སྤང་སྤྱོད་ལ་དོ་ཤིག་འབྱུང་སྲིད་པ་དང་། མ་ཟད་མའི་རིགས་ཀྱི་འཕྲོད་  
བརྐྱེན་ལ་ཁེ་ཉེན་ཇི་ཡོད་ལ་དོ་རྒྱང་བྱས་ཏེ། དེ་དག་གསར་གཏོད་དང་ཤེད་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བའི་  
ཁེ་ཉེན་རིགས་ལ་དབང་རྒྱུར་རམ་དོ་དམ་དང་སྤངས་འཛིན་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གཏན་འཁེབས་  
སམ་གཉེར་སྤོང་བྱ་བྱ།

(ཉ) རྒྱུ་ཁམས་མ་ལག་དང་འཚོ་སྲོད་གནས་ཡུལ་ལས་རྒྱུ་དངོས་རིགས་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་  
རྒྱུས་མེད་རིགས་གསར་དེ་དག་རྩ་མེད་བཟོ་བ་དང་ཚོད་འཛིན་བྱས་ཏེ་གསར་གཏོད་བྱེད་པར་  
འགོག་བྱ།

(ཏ) རྒྱ་དངོས་རྩེ་མང་གི་སྤང་སྤྱོད་དང་དེ་དག་གི་གྲུབ་ཆའི་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་ཤེད་སྤྱོད་  
དང་དེང་སྐབས་ཀྱི་འཇོག་སྤྱོད་དབར་མཐུན་འཇུག་ཡོང་ཐབས་སུ་མཁོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ཁག་བསྐྱུན་  
རྒྱུར་འབད་བཙོན་བྱ་བྱ།

(ཐ) རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱིས་མ་ཐོག་ནས་རྒྱུ་དངོས་རྩེ་མང་གི་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་ཤེད་སྤྱོད་དང་  
སྤང་སྤྱོད་ཐད་རན་ཞིང་འཆམ་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་འཚོ་ཐབས་ལྡན་པའི་ས་གནས་མི་སྡེ་དང་ཡུལ་མི་  
རྣམས་མའི་ཕྲག་ལེན་དང་སློ་གྲོས་དེ་བཞིན་གསར་གཏོད་བཅས་ལ་གཉེར་སྤོང་དང་གཙུག་འཛིན་  
གུས་བཀུར་ལུ་དགོས་པ་དང་དེ་ལྟོ་སློ་གྲོས་དང་། མཁུན་རྟོགས། ཐབས་ཇུས་བཅས་ཀྱི་མཁུན་

དཔྱོད་ཐུན་པ་ཚོའི་མཉམ་ཞུགས་དང་ངོས་ལེན་ཡོང་བར་བསྐྱལ་སྤེལ་གཏོང་བ་རྒྱ་དང་། རྫོང་གོས་  
དང་། མཁྱེན་རྟོགས། ཐབས་རྒྱལ་དེ་རིགས་པེད་སྤྱོད་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཁེ་སྐོན་ནམས་ཆ་  
སྐོས་སྤྱི་སྤྱོད་སྤེལ་ཆ་བཞོས་ཡོང་བར་བསྐྱལ་མ་བྱ་བ།

(ད) ཉེན་ཁའི་ནང་ཚུད་པའི་སྐྱེ་དངོས་རིགས་དང་སྐྱེ་དངོས་རིགས་ཀྱི་གངས་འབོར་སྤྱང་  
སྤྱོད་ཆེད་འཛིན་སྤྱོད་གི་ཆ་རྒྱུན་དང་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་དགོས་མཁེའི་རིགས་གཉེར་སྤྱོད་དང་  
གསར་སྐྱུན་བྱ་བ།

(ན) རོན་ཚན་ལ་ པའི་ནང་འཁོད་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་ལ་ལྡོག་སྤོགས་ཀྱི་གྲགས་རྒྱུན་  
ཚབས་ཆེ་བུང་བ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཆེ་འོས་འཚམ་ཅན་གྱི་ལས་རིམ་དང་བྱེད་སྤྱོད་རིགས་ཀྱིས་  
སྤངས་འཛིན་ནམ་དོ་དམ་བྱ་བ།

(པ) བོང་གི་ས་བཅད་(༧)ནས་(༩)ཡི་བར་གྱིས་བསྐྱར་པའི་རང་ས་རང་མལ་གྱི་སྤྱང་  
སྤྱོད་ཐད་ཡར་རྒྱས་འགོ་བཞེན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་དམིགས་སུ་བཀའ་ནས་མ་དངུལ་དང་རོགས་  
སྤྱོད་གཞན་རིགས་བྱེད་པར་མཉམ་ལས་བྱ་བ།

### རོན་ཚན་དགུ་པ། རང་མལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱང་སྤྱོད་།

གན་རྒྱ་འཛོག་མཁུན་གྱི་ཚོགས་སྡེ་སོ་སོས་གང་ཐུབ་གང་འཚམ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རང་ས་རང་  
མལ་གྱི་སྤྱང་སྤྱོད་ལ་རམ་འདེགས་ཆེད་དུ།

(༧) སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་གྲུབ་ཚའི་རང་མལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱང་སྤྱོད་ཆེད་ཐབས་ལམ་ཁག་དང་  
ལེན་བྱེད་རྒྱ་དེ་འང་གདམ་ང་ཡོད་ཆེ་གྲུབ་ཆ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་མའི་བྱུང་ལུལ་དུ་སྤྱང་སྤྱོད་བྱ་བ།

(༨) ཚི་གིང་དང་། སྤོག་ཆགས། སྐྱེ་དངོས་ཕྱོམ་མའི་རིགས་ཀྱི་སྐོར་ཞིབ་འཇུག་དང་རང་  
མལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱང་སྤྱོད་ཆེད་མཐུན་རྒྱུན་གཉེར་སྤྱོད་དང་གཏན་འཇུགས་བྱེད་དགོས་པ་  
དེ་འང་གདམ་ང་ཡོད་ཆེ་རྒྱུད་འཛིན་གཞི་རྒྱའི་ཐོན་ཁུངས་དེ་རིགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་བྱུང་ཁུངས་  
ཀྱི་གནས་ལུལ་དུ་བྱ་བ།



(ང) སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་ཉུང་དུ་སྦྱིན་པའི་ཉམས་རྒྱུད་ཡོག་པའི་ས་ཁུལ་དུ་སྦྱར་གསོའི་ལས་  
རིམ་ལག་བསྟར་དང་འདུགས་སྐྱུན་བྱེད་པར་ས་གནས་མི་མང་ལ་རོགས་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ།

(ཅ) སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་ཤེད་སྐྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཐབས་ལམ་གསར་  
སྐྱུན་བྱེད་ཆེད་དེ་གའི་སྲིད་གཞུང་དང་དེ་གའི་སྐྱེ་བའི་གཉེར་ཁེ་ལས་ཁག་དབར་མཉམ་ལས་  
འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོང་རྒྱུར་བསྐྱུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུ།

### དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ།

### སྐུལ་མའི་ཐབས་ལམ་རིགས།

གན་རྒྱ་འདོག་མཁན་གྱི་ཚོགས་སྡེ་སོ་སོས་གང་ཐུབ་དང་གང་འཚམ་གྱིས་སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་  
ཐུབ་ཆའི་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་ཤེད་སྐྱོད་དང་སྐྱེད་སྐྱོང་ཆེད་དུ་སྐུལ་ལྷུག་གིས་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་ཚོགས་  
དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆ་ནས་འཕྲོད་སྐྱོར་ལྡན་པའི་ཐབས་ལམ་རིགས་དང་ལེན་བྱ་རྒྱུ།

### དོན་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ།

### ཞིབ་འདུག་དང་སྦྱོང་བཅས།

གན་རྒྱ་འདོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་དམིགས་  
བསལ་གྱི་དགོས་མཁུ་ཁག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་ཅིང་།

(ཀ) སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་དང་དེའི་ཐུབ་ཆའི་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་ཤེད་སྐྱོད་དང་སྐྱེད་སྐྱོང་དེ་བཞིན་  
ངོས་འདོན་བྱ་ཐབས་སུ་ཚན་རིག་དང་བཟོ་རྩལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་སྦྱོང་བཅས་བཅས་ཀྱི་ལས་རིམ་  
རིགས་གཉེར་སྐྱོང་དང་གསར་འདུགས་བྱེད་པ་དང་། ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་  
གི་དམིགས་བསལ་གྱི་དགོས་མཁུ་སྐོང་ཐུབ་པའི་དེ་ལྟའི་ཤེས་ཡོན་དང་སྦྱོང་བཅས་རིགས་རྣམས་  
ལ་རོགས་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ།

(ཁ) ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ནང་སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་

ཤེད་སྐྱེད་དང་སྐྱེད་སྐྱེད་ལ་ཕན་ཉུང་ཅན་གྱི་ཞིབ་འདུག་ལས་རིགས་ཁག་ལྟག་པར་དུ་བྱུང་སྟེ་ལ་  
དང་བསྐྱེད་སྐྱེད་གཏོང་བ་དང་། དེའང་གཞན་ཁག་ལས། ཚན་རིག་དང་བཟོ་སྐྱེད་སྐྱེད་  
བཟོ་སྐྱེད་རིག་པའི་སྐྱོད་ལ་རྒྱུར་གྱི་ཚོགས་པས་སྐྱོད་སྐྱེད་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོགས་སྐྱེད་  
ཚོགས་ཚེན་ཐོག་གོས་ཚོད་བྱུང་བ་དག་ལ་མཐུན་པར་འདུག་ཏུ།

(ག) དོན་ཚན་ ( ༡༦ ) དང་ ( ༡༧ ) ( ༢༠ ) བཅས་ཀྱི་བསྟན་དོན་དང་མཐུན་པའི་སྐྱོད་སྐྱེད་  
སྐྱེ་དངོས་རིགས་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་ཤེད་སྐྱེད་དང་སྐྱེད་སྐྱེད་གི་ཆེད་དུ་ཐབས་  
ལམ་གསར་སྐྱེད་བྱ་ཆེད་སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་ཞིབ་འདུག་ནང་ཆེས་མཐོའི་ཚན་རིག་པ་བཞི་ལ་སྐྱེད་  
བྱེད་པར་མཉམ་ལས་དང་བསྐྱེད་སྐྱེད་གཏོང་བ་ཏུ།

### དོན་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ། མང་ཚོགས་ཀྱི་གོ་ཉོགས་དང་ཤེས་ཏུ།

གན་རྒྱ་འདོག་མཁན་ཚོགས་སྣེ་ཁག་གིས།

( ༡ ) སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་སྐྱེད་སྐྱེད་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་དང་དེ་དག་གི་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་  
སྐྱོར་ཤེས་ཉོགས་ཡོང་བར་ཤུགས་སྐྱོན་དང་བསྐྱེད་སྐྱེད་གཏོང་བ། དེ་བཞིན་གསར་འགྱུར་  
བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་བྱུང་བ་བརྒྱགས་དང་དེའི་སྐྱོར་གྱི་གཙོ་གནད་ནུས་ཤེས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ལས་རིམ་  
ཁག་ནང་འགོད་རྒྱ་དང་།

( ༢ ) སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་ཤེད་སྐྱེད་དང་སྐྱེད་སྐྱེད་ཆེད། མང་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་  
ཚད་དང་གོ་ཉོགས་སྟེ་ལ་བའི་ལས་རིམ་གསར་སྐྱེད་བྱེད་པར་རྒྱུན་སྐྱེད་ཚོགས་པ་ཁག་དང་རྒྱུ་  
ཁབ་གཞན་ཁག་དབར་འཛིན་འཚོམ་བཞིན་མཉམ་ལས་བྱ་རྒྱུ།

# དོན་ཚན་བཅུ་བཞི་པ།

## ཕྱགས་རྒྱན་ཇི་ཡོད་དཔུང་ཞིབ་དང་ཚྲོག་ཕྱོགས་ཀྱི་

### ཕྱགས་རྒྱན་ཚུང་དུ་གཏོང་བ།

༡༥ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་གང་ཐུབ་དང་གང་འཚམ་གྱིས།

(༧) ཕྱགས་རྒྱན་ངན་པ་རྣམས་འགོག་པ་འཕམ་ཚུང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཟུང་སྟེ། སྐྱོད་དོས་སྡེ་མང་ལ་ཚྲོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱགས་རྒྱན་ཚབས་ཆེ་འབྲུང་སྲིད་པའི་བསྐྱུར་འཆར་ཡོད་པའི་ལས་འཆར་ཞིག་ལ་དེས་ཁོར་ཡུག་ལ་ཕྱགས་རྒྱན་ཇི་ཡོད་ཀྱི་དཔུང་ཞིབ་བྱ་དགོས་པའི་བྱ་ཐབས་འོས་འཚམ་ཅན་ཞིག་གསལ་སྟོན་བྱ་དགོས་པ་དང་། གང་དུ་འོས་བབ་ཡོད་པར་བྱ་ཐབས་ལས་རིམ་དེ་དག་ནང་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་ཞུགས་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ།

(༨) སྐྱོད་དོས་སྡེ་མང་ལ་ཕྱགས་རྒྱན་ཚབས་ཆེ་འབྲུང་སྲིད་པའི་གང་དེའི་སྲིད་ཇུས་དང་ལས་རིམ་ཁག་གི་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་གི་མཇུག་འབྲས་རྣམས་ལ་དོ་སྣང་ནན་པོ་ཡོང་བ་དེས་གཏན་བྱེད་ཆེད་རན་འཚམ་ཅན་གྱི་བཀོད་སྲིད་ཀྱི་སྟོན་བྱ་རྒྱུ།

(༩) རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་སྲིམ་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་བྱེད་སློའི་གསལ་གྱིས་གང་དེའི་བྲིམས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ལམ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁག་གི་སྐྱོད་དོས་སྡེ་མང་ལ་ཚྲོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱགས་རྒྱན་ཚབས་ཆེ་འབྲུང་སྲིད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོར། ཡན་ཚུན་རོགས་བརྩེ་དང་། གནས་ཚུལ་མཁོ་སྟོན། གནས་ཚུལ་བརྩེ་ལེན་དེ་བཞིན་སྟོ་འདྲི་བྱེད་པའི་མང་གཞིའི་ཐོག་ནས་འོས་འཚམ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་མཉམ་གཉེས་དང་། ས་གནས་ས་ཁུལ་ལམ་སྡེ་མང་མཉམ་གཉེས་ཐག་ཚད་ཡོང་བའི་བཀོད་སྲིད་ཆེད་ཕྱགས་སྟོན་བྱེད་པར་བསྐུལ་སྐྱེལ་གཏོང་རྒྱུ།

(༡༠) ཚོགས་སྡེའི་བྲིམས་སྲིམ་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་འོག་མིན་པའི་ས་ཁུལ་ལམ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་བྲིམས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་ས་ཁུལ་གྱི་སྐྱོད་དོས་སྡེ་མང་ལ་ཕྱིན་ཏུ་ཚབས་ཆེ་བའི་གོད་ཆག་གམ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་གནད་དོན་ལྟག་ཆོ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉེན་ཁ་འཕྲོད་ཆག་ཚབས་ཆེ་ཕོག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དོས་འཛོན་གྱིས་ཉེན་ཁ་དང་གོད་ཆག་དེ་རིགས་འགོག་ཐབས་སྲིམ་ཚུང་དུ་གཏོང་བའི་ལས་འགུལ་

འབྲུལ་དུ་བརྩམ་རྒྱ།

(ཙ) རང་བཞིན་ནམ་དོན་རྒྱུན་གཞན་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་ལ་ཚབས་ཆེ་ཞིང་ཁྲབ་  
ཆེ་བའི་ཁེ་ཉེན་ཅན་གྱི་བྱེད་སྲིད་ཁག་ལ་ངོ་བུ་གྱི་སྤྱི་དུང་གི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་བྱེད་ཆེད་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་  
བཀོད་སྲིད་ཡོང་བར་བསྐྱུལ་འདེད་གཏོང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱེད་སྲིད་རིགས་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་  
མཉམ་འབྲེལ་གྱི་རིགས་སྐྱེ་བའི་འཕར་མ་ཡོང་བར་བྱགས་སྒྲིལ་སྒྲིལ་རྒྱ། གང་དུ་རྒྱ་འཛམ་ཡོང་སར་  
འབྲེལ་ཡོད་ས་ཁུལ་དཔལ་འབྱོར་མཐུན་ཚོགས་སམ་སྲིད་གཞུང་ཁག་གིས་མོས་མཐུན་ཡོད་པའི་  
ཐུན་མོང་གི་དུས་འགྲུལ་དེས་མེད་འཆར་འགོད་བྱ་རྒྱ།

༡༥ གང་དུ་འགན་འཁུར་བའི་བཞིན་ནང་ཁུལ་གྱི་དོན་རྒྱུན་གཙང་མ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་མིན་  
ཚོགས་སྐྱེའི་ཕྱོགས་ཚོགས་ཀྱིས་སྐར་ལམ་ལོ་དང་གྲོང་གུན་ཁ་གསལ་བྱེད་པ་བཅས་ཚུད་པའི་འགན་  
འཁུར་དང་ཉམས་གསོའི་གནད་དོན་རིགས་ལ་དཔུང་ཞིབ་བྱེད་པའི་མང་གཞིའི་ཐོག་ནས་བཏག་  
དཔུང་བྱ་རྒྱ།

དོན་ཚན་བཙུག་པ།

**རྒྱུད་འཛིན་གཞི་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས་མཁོ་སྐྱབ་བྱེད་ཐབས།**

༡༥ རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་སོ་སོའི་རང་བྱུང་ཐོན་ཁུངས་ཀྱི་ཐད་ལ་དབང་ཚད་གཙང་མ་ཡོད་པར་  
ངོས་ལེན་བྱེད་ཅིང་། རྒྱུད་འཛིན་གཞི་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས་མཁོ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་གྱི་ཐག་གཙང་བྱེད་  
པའི་དབང་ཚད་ནི་སྲིད་གཞུང་ཁག་ལ་རགས་ལུས་པ་དང་དེ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་དང་བསྐྱུར་  
དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

༡༦ གན་རྒྱ་འཛིན་མཁུན་གྱི་ཚོགས་སྣེ་རེ་རེ་ནས་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་དང་འཕྲོད་པའི་སྣོན་ས་  
རྒྱུད་འཛིན་གཞི་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས་རིགས་ཤེད་སྲིད་ཡོང་ཆེད་གཞན་གན་རྒྱ་འཛིན་མཁུན་ཚོགས་  
སྣེ་ཁག་ལ་ཆ་རྒྱུན་མཁོ་སྐྱབ་བྱེད་ཆེད་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་བསྐྱར་  
དོན་དང་མི་འཛམ་པའི་དམ་བསྐྱུགས་རིགས་བྱ་མི་ཉན།

༡༥ སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་ཚེད་དུ་ས་བཅད་འདི་དང་ས་བཅད་༡༥ དང་༡༧ བང་འཁོད་བཞིན་གན་  
ཀྱི་འཛོག་མཁན་ཚོགས་པ་ཞིག་གིས་མཁོ་སྤོད་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་འཛོན་གཞི་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས་རྣམས་  
ནི་དེ་ལྟའི་ཐོན་ཁུངས་རིགས་འབྲུང་སའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ཡིན་པའི་གན་ཀྱི་འཛོག་མཁན་གྱི་  
ཚོགས་པ་ཁག་ཁོ་ནས་མཁོ་འདོན་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་སྤྱི་ཚིངས་འདིས་བསྟན་དོན་གཞིར་བཟུང་  
གིས་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན།

༡༦ མཁོ་སྤོད་བྱེད་པའི་ཚོགས་མཆན་གང་ལ་སྤྱད་པ་དེའང་ཐུན་མོང་གི་གྲོས་ཚོད་བྱུང་བ་དང་  
དོན་ཚན་འདིའི་བསྟན་དོན་རྣམས་དང་མཐུན་པར་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱ།

༡༧ རྒྱུ་དང་འཛོན་གཞི་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས་མཁོ་སྤྱོད་བྱེད་ཐབས་ནི་ཐོན་ཁུངས་དེ་རིགས་མཁོ་སྤྱོད་  
བྱེད་པའི་གན་ཀྱི་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེའི་སྲ་ས་ནས་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པའི་ཚོགས་མཆན་དང་  
སྐབས་བསྟན་བྱ་རྒྱ། འོན་ཀྱང་ཚོགས་སྡེ་དེས་ཐག་གཅོད་གཞན་རིགས་བྱས་པ་ལ་མི་གཏོགས་སོ།

༡༨ གན་ཀྱི་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་མི་སོ་སོ་ཚོགས་སྡེ་གཞན་གྱིས་མཁོ་འདོན་བྱས་པའི་རྒྱུ་  
འཛོན་གཞི་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས་ལ་གཞི་བཙུག་པ་ཚུན་རིག་ཞིབ་འཇུག་གཉེར་རྒྱུ་དང་གསར་སྐྱེན་  
བྱེད་པར་འབད་བཅོམ་བྱ་རྒྱ། དེའང་འོས་འཚམ་ཡོད་སར་དེ་ལྟའི་གན་ཀྱི་འཛོག་མཁན་ཚོགས་  
སྡེ་ཁག་གིས་ཡོངས་སུ་མཉམ་ཞུགས་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱ།

༡༩ གན་ཀྱི་འཛོག་མཁན་གྱི་ཚོགས་སྡེ་རེ་རེ་ནས་དོན་ཚན་༡༥ དང་༡༧ ཡི་བསྟན་དོན་དང་  
མཐུན་པའི་སྣོན་སའི་འཚམ་ཅན་གྱི་སྲིད་ཇུས་དང་འཛོན་སྤོད་དེ་བཞིན་བྲིམས་གྱི་ཐབས་ལམ་  
གཉེར་རྒྱུ་དང་། གང་དུ་དགོས་མཁོ་ཡོད་སར་དོན་ཚན་༣༠ དང་༣༡ གིས་གཏན་འབེབས་བྱས་  
པའི་དཔལ་འཕྲོར་གྱི་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་ཐོན་ཁུངས་མཁོ་འདོན་བྱེད་པའི་གན་ཀྱི་འཛོག་མཁན་  
ཚོགས་པ་དང་རྟན་དུ་ཆ་སྣོན་སའི་དང་དང་བདེན་གྱི་སྣོན་སའི་རྒྱུ་དང་འཛོན་གཞི་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས་གྱི་  
འཚོང་གཉེར་དང་བེད་སྤོད་གཞན་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་ཁོ་ཕན་དང་ཞིབ་འཇུག་དང་འཇུགས་  
སྐྱེན་གྱི་བྱུང་འབྲས་རྣམས་མཉམ་སྤོད་ཡོང་བ་དམིགས་ཡུལ་དུ་གཟུང་རྒྱ། དེ་ལྟའི་མཉམ་སྤོད་  
བྱེད་པའང་ཐུན་མོང་གི་གྲོས་ཚོད་བྱུང་བའི་ཚོད་དོན་ཡིན་དགོས།

# དོན་ཚན་བཅུ་དྲུག་པ།

## བཟོ་ཚུལ་འདྲན་གཏོང་དང་མཁོ་སྐྱབ་བྱ་བ་ཐབས།

༡༥ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁུ་ཚོགས་སྡེ་རེ་རེ་ནས་བཟོ་ཚུལ་རིག་པ་ཞེས་པའི་ནང་སྐྱེ་དངོས་བཟོ་  
 ཚུལ་རིག་པ་ཚུད་པ་དང་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁུ་ཚོགས་སྡེ་ནང་ཁུལ་དུ་བཟོ་ཚུལ་འདྲན་གཏོང་དང་  
 མཁོ་སྐྱབ་བྱེད་པ་ནི་སྤྱི་ཚེངས་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་ཁག་བསྐྱབ་པར་དགོས་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་ཆ་ཞིག་  
 ཡིན་པར་དངོས་འཛིན་བྱེད་དེ་ས་བཅད་འདིའི་བསྟན་དོན་འོག་སྐྱེ་དངོས་སྡེ་མང་གི་རྒྱ་ཆ་སྤོང་བུབ་  
 པའི་ཤེད་སྤོང་དང་སྤྱང་སྤོང་ལ་ཡན་རྣམས་ཅན་གྱི་བཟོ་ཚུལ་རིག་པ་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁུ་ཚོགས་སྡེ་  
 གཞན་ཁག་ལ་འདྲན་གཏོང་དང་མཁོ་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཆ་རྒྱུན་བསྐྱབ་རྒྱུ་འཕམ་མཁོ་འདོན་བྱེད་པ།  
 ཡང་ན་ཁོར་ཡུག་ལ་གཞོད་ཚབས་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་འཛིན་གཞི་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས་ཤེད་  
 སྤོང་བྱ་རྒྱ།

༡༦ བོང་གི་ས་བཅད་ཀྱི་ཤེད་ནང་བཟོ་ཚུལ་རིག་པའི་འདྲན་གཏོང་དང་མཁོ་སྐྱབ་སྐྱོར་འཁོད་  
 པ་དེ་དག་ཡར་རྒྱས་འགོ་བཙུན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་སྐྱར་ཚོ། གང་དུ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་དང་  
 མུན་མོང་གི་གྲོས་མཐུན་ཡོད་སར། དོན་ཚན་༣༠ དང་༣༡ གིས་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་མ་དངུལ་  
 ཐབས་ཇུས་དང་མཐུན་པའི་སློན་ནས་ཆག་ཡང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་འོས་ཐོབ་བཅས་ཚུད་པའི་  
 ཆེས་འོས་འཚམ་དང་དྲང་བདེན་གྱི་ཚོད་དོན་བཙུན་མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱབ་རྒྱུ་འཕམ་མཁོ་འདོན་བྱ་རྒྱ།  
 སྐྱོར་གྱི་ཐོབ་དབང་གི་འོག་དུ་གནས་པའི་བཟོ་ཚུལ་རིག་པ་དང་ཤེས་ལྡན་པའི་སྐྱོར་ཞོར་ཐོབ་  
 དབང་གི་གནད་དོན་གཞན་གྱི་སྐྱོར་ལ། ཤེས་ལྡན་པའི་སྐྱོར་ཞོར་ཐོབ་དབང་ལ་འདང་ངེས་ཅན་  
 དང་རྣམས་པ་ལྡན་པའི་སྤྱང་སྤོང་དགོས་པར་དངོས་ལེན་བྱེད་པའི་སློན་ནས་དེ་ལྟའི་འདྲན་གཏོང་དང་  
 མཁོ་སྐྱབ་བྱ་རྒྱ། ས་བཅད་འདིའི་ལག་བསྟར་དེ་བཙུན་འོག་གི་ས་བཅད་ཀྱི་དང་༤ དེ་བཙུན་ལ  
 བཅས་དང་མཐུན་འདུག་ཡོད་པ་བྱ་རྒྱ།

༡༧ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁུ་ཚོགས་སྡེ་རེ་རེ་ནས་བྱིམས་བཟོ་དང་འཛིན་སྤོང་། སྤོང་ཇུས་བཅས་  
 གྱི་རན་འཚམ་ལྡན་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་སློན་ནས་རྒྱུད་འཛིན་གཞི་རྒྱུའི་ཐོན་ཁུངས་མཁོ་འདོན་བྱེད་  
 པའི་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁུ་ཚོགས་སྡེ་ཁག་དང་ལྷག་པར་དུ་ཡར་རྒྱས་འགོ་བཙུན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་

ཁག་ལ་ཐོན་ཁུངས་དེ་རིགས་ཤེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་བཟོ་རྩལ་རིགས་ནམས་ཐུན་མོང་གི་གྲོས་ཚེད་  
བྱུང་བའི་ཚེད་དོན་ཐོག་འདྲེན་གཏོང་དང་མཁོ་སྐྱབ་ཐུབ་ཐབས་དམིགས་ཡུལ་དུ་གཟུང་རྒྱ། དེའི་  
ནང་སྣོན་གྱི་ཐོབ་དབང་གིས་བསྐྱུང་བའི་བཟོ་རྩལ་རིགས་དང་ཤེས་ལྡན་པའི་སྣོན་ཚོར་ཐོབ་དབང་  
རིགས་གཞན་བཅས་ཚུད་པ་དང་། དགོས་གལ་ཡོད་སར། དོན་ཚན་༡༠ དང་ ༡༡ གི་བསྟན་  
དོན་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་དང་མཐུན་པ་དང་འོག་གི་ས་བཅད་༤ དང་༥ བཅས་ལ་རྗེས་མཐུན་ཡོང་  
བ་བྱ་རྒྱ།

༤༥ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁུ་ཚོགས་སྡེ་སོ་སོས་རན་འཚོམ་ལྡན་པའི་བྲིམས་བཟོ་དང་། འཛོན་  
སྤྱོད་། དེ་བཞིན་སྲིད་ཏུས་བཅས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཁག་ལག་ལེན་གྱིས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་  
རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་སྣོར་གཉེར་ཁེ་ལས་ཁག་དང་གཞུང་གི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་ཁེ་ཕན་གྱི་ཆེད་གོང་གི་  
ས་བཅད་༡ པོའི་བསྟན་དོན་བཞིན་ཐུན་མོང་གི་འཇུགས་སྐྱབ་དང་བཟོ་རྩལ་རིགས་ཀྱི་འདྲེན་  
གཏོང་དེ་བཞིན་མཁོ་སྐྱབ་བཅས་བྱེད་པར་སྣོར་གཉེར་ཁེ་ལས་ཚན་པས་མཐུན་རྐྱེན་སྤོར་བ་  
དམིགས་ཡུལ་དུ་གཟུང་རྒྱ། དེའི་སྣོར་གོང་གི་ས་བཅད་༡ དང་༢ དེ་བཞིན་༢ བཅས་ཀྱི་བཅའ་  
བཀོད་ལྟར་བཙུང་ལུ་རྒྱ།

༤༦ སྣོར་བདག་ཐོབ་དབང་དང་ཤེས་ལྡན་པའི་སྣོར་ཚོར་ཐོབ་དབང་རིགས་གཞན་བཅས་ཀྱིས་  
སྤྱི་ཚིངས་འདི་བཞིན་ལག་བསྟར་ཡོང་རྒྱུར་གཞོན་ལུགས་བསྐྱབ་སྲིད་པར་ངོས་འཛོན་བྱེད་པའི་  
གན་རྒྱ་འཛོག་མཁུ་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་བཟོའི་བཀའ་  
ཁབ་འོག་ཐོབ་དབང་དེ་དག་ཁོང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་དང་རྒྱལ་འགལ་མིན་པར་རོགས་པན་ལྡན་པ་  
ཡིན་པར་ངེས་གཏན་བྱེད་ཆེད་མཉམ་ལས་བྱ་རྒྱ།

### དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་པ། གནས་ཚུལ་བརྗེ་ལེན།

༡༥ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁུ་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་བྱེད་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་བཅུ་དྲུག་ཁུངས་ཁག་ནས་  
ཐོན་པའི་སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་ཤེད་སྤྱོད་དང་སྐྱེད་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་

གནས་ཚུལ་རྣམས་བརྗེ་ལེན་གྱི་ཕྱི་དུང་པར་མཐུན་རྒྱུ་དགོས་པ་དེའང་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་  
རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་དམིགས་བསལ་གྱི་དགོས་མཁོ་རྣམས་ལ་དོ་སྣང་སྤོང་རྒྱ།

༡༥ གནས་ཚུལ་བརྗེ་ལེན་གྱི་ཕྱི་དུང་པར་དེ་དག་ནང་། བཟོ་རྩལ་དང་ཚན་རིག་དེ་བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་  
དང་དཔལ་འབྲོར་སྐོར་གྱི་ཞིབ་འཇུག་ཁག་གི་མཇུག་འབྲས། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བཅར་དང་ཉེ་གི་  
ཞིབ་ལས་རིམ་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ། དམིགས་བསལ་ཤེས་བྲ། ས་ཁུངས་དང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་ཤེས་  
བྲ་དང་། དོན་ཚན་ཉལ་པའི་ས་བཅད་ཉལ་པའི་ནང་བསྐྱར་པའི་བཟོ་རྩལ་རིགས་དང་མཉམ་སྲེབ་  
གྱི་ཕྱི་དུང་པར་བཅས་ཚུད་པ་བྱ་རྒྱ། དེའི་ནང་འོས་འཚམ་ཡོད་ཚེ་གནས་ཚུལ་སྤྱིར་སྤོང་བྱ་རྒྱུ་འདྲ་  
པ་བྱ་རྒྱ།

### དོན་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་པ།

### བཟོ་རྩལ་དང་ཚན་རིག་མཉམ་ལས།

༡༦ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁུ་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་དགོས་གལ་ཡོད་ཚེ་རན་འཚམ་ཞུན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་  
དང་རྒྱལ་ནང་གི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་བརྒྱུད་སྤྱོད་དངོས་སྡེ་མང་གི་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་ལེན་སྤོང་དང་སྤྱང་  
སྤོང་གི་སྐོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་གྱི་བཟོ་རྩལ་དང་ཚན་རིག་གི་མཉམ་ལས་བསྐྱུལ་སྡེལ་གཏོང་རྒྱ།

༡༧ སྤྱི་ཚེངས་འདི་ཉིད་ལག་བསྐྱར་ཡོང་ཆེད། གན་རྒྱ་འཛོག་མཁུ་ཚོགས་སྡེ་སོ་སོས་གཞན་  
གན་རྒྱ་འཛོག་མཁུ་ཚོགས་སྡེ་ཁག་དང་ལྷག་པར་དུ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་  
དབར་ཚན་རིག་དང་བཟོ་རྩལ་གྱི་མཉམ་ལས་ཡོང་བར་གཞན་ཁག་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་སྲིད་  
ཇུས་གསར་སྐྱུན་དང་ལག་བསྐྱར་བརྒྱུད་བསྐྱུལ་སྡེལ་གཏོང་རྒྱ། མཉམ་ལས་དེ་རིགས་བསྐྱུལ་  
སྡེལ་གཏོང་བར་མིའི་ཐོན་ཁུངས་ཡར་རྒྱས་དང་ཚོགས་སྡེ་གསར་སྐྱུན་གྱི་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་རྒྱལ་  
ཁབ་གྱི་གྱེད་ལས་རྣམས་ཚད་གོང་མཐོར་གཏོང་ཐབས་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་སྤོང་རྒྱ།

༡༨ ཚོགས་སྡེའི་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་རང་གི་ཐོག་མའི་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་ཚན་རིག་དང་བཟོ་  
རྩལ་གྱི་མཉམ་ལས་ལ་མཐུན་རྒྱུ་སྤོང་བ་དང་བསྐྱུལ་སྡེལ་གཏོང་ཆེད་གཙོ་བོ་ལ་བརྟེན་གནས་ཀྱི་  
ཐབས་ལམ་གཏན་འབེབས་བྱ་སྤོགས་སྐོར་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱ།

༤༥ སྐྱེ་ཆེང་སུ་འདི་འདྲི་ནང་བསྟན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཁག་དང་མཐུན་པར་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་  
ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་དང་མཐུན་པའི་སློབ་མཁས་ས་ཁྲུང་ས་དང་སྲོལ་རྒྱན་གྱི་བཟོ་  
ཅུལ་ཚུད་པའི་བཟོ་ཅུལ་རིགས་ཤེས་སྤྱོད་དང་གསར་གཏོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཉམ་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་  
བསྐྱུན་རྒྱ་དང་ལུགས་སློབ་སྦྱོང་རྒྱ། གནད་དོན་འདི་ཆེད་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་ཁག་  
གིས་ཆེད་ལས་མཁས་པའི་བརྗེ་ལེན་དང་ལས་མིར་སྦྱོང་བཅུ་སྦྱོང་རྒྱུར་མཉམ་ལས་ཤེས་པའི་ཐད་  
ལའང་བསྐྱུལ་སྐྱེལ་གཏོང་རྒྱ།

༤༦ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་ཐུན་མོང་གི་གྲོས་ཚོད་འོག་སྐྱེ་ཆེང་སུ་འདི་འདྲི་  
བསྟན་དོན་རྣམས་དང་མཐུན་པའི་བཟོ་ཅུལ་རིགས་གསར་བསྐྱུན་ཤེས་ཆེད་ཆེད་མཉམ་གཉེར་གྱི་ཞིབ་  
འཇུག་ལས་རིམ་དང་མཉམ་གཉེར་གྱི་འཚོང་ལས་གཏན་འཇུགས་ཡོང་བར་བསྐྱུལ་སྐྱེལ་གཏོང་རྒྱ།

### དོན་ཚན་བཅུ་དགུ་པ།

## སྐྱེ་དངོས་བཟོ་ཅུལ་རིག་པའི་ལག་ལེན་དང་

## དེའི་ཁེ་ཕན་ཆ་བཤོས་ཤེས་པ།

༡༥ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་སོ་སོའི་བྲིམས་ལུགས་དང་སྲིད་ཇུས་དེ་བཞིན་འཛིན་སྦྱོང་  
བཅས་ཀྱི་ཐད་རན་འཚམ་ལྗེན་པའི་ཐབས་ལམ་ལག་བསྟར་གྱིས། སྐྱེ་དངོས་བཟོ་ཅུལ་རིག་པའི་  
ཞིབ་འཇུག་གི་ཤེས་སྤྱོད་ཁག་གི་ནང་ཞིབ་འཇུག་དེ་རིགས་ལ་རྒྱུད་འཛིན་གཞི་རྒྱུ་འོག་སྤྲོད་ཁྲུང་ས་  
མཁོ་སྦྱོང་ཤེས་པའི་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་གྱི་ཚོགས་སྡེ་དང་ལྷག་པར་དུ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་  
པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་ལུས་པ་ལྗེན་པའི་འཇུག་ལུགས་ཡོང་བ་དང་འོས་འཚམ་ཡོད་སར་གན་རྒྱ་  
འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་དེ་དག་གྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་བྱ་རྒྱུར་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་རྒྱ།

༡༦ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་སོ་སོས་ལག་བསྟར་རུང་བའི་ཐབས་ལམ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་  
དེ་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་གཞན་ཁག་དང་ལྷག་པར་དུ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱལ་  
ཁབ་ཁག་ལ་དེ་དག་གིས་མཁོ་སྦྱོར་བྱས་པའི་རྒྱུད་འཛིན་གཞི་རྒྱུ་འོག་སྤྲོད་ཁྲུང་ས་ལ་གཞི་བཙུག་པའི་

རྒྱ་དངོས་བཟོ་རྩལ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཁེ་ཕན་ནམས་དང་བདེན་དང་ཆ་སྣོམས་ཀྱི་སྒྲི་ནས་མཁོ་  
ཐུབ་ཐུབ་པའི་གལ་གནད་གཙོ་བབ་ལྟེ་གིས་སྐྱུལ་འདེད་དང་བསྐྱུལ་སྡེལ་གཏོང་བྱ། དེ་ལྟར་མཁོ་  
ཐུབ་ཤེད་སྲོགས་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་གྲོས་ཚེད་བྱུང་བའི་ཚེད་དོན་ཡིན་དགོས།

༡༥ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་སོ་སོས་རྒྱ་དངོས་རྩེ་མང་གི་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་ལེད་སྲོད་  
དང་སྲུང་སྲོང་ལ་ཚོག་སྲོགས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་འབྱུང་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ལྡན་བཟོ་རྩལ་གྱིས་བསྐྱུན་པའི་  
སྲོག་ཆགས་བཅོས་མའི་རིགས་ཀྱིས་ལེད་སྲོད་དང་ལག་ལེན་དེ་བཞིན་བཟན་པོའི་སྒྲི་ནས་འདེན་  
གཏོང་ཐུབ་པར་རན་འཚམ་ལྡན་པའི་ཐབས་ལམ་བསྐྱུན་ཆེད་ཀྱི་དགོས་མཁོའི་རིགས་ཏེ་བཟླ་ག་  
དཔུད་ལས་འཆར་གྱི་ཐབས་ལམ་གྱི་བྲག་ཁག་དང་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་སྲ་ས་ནས་ཤེས་ཉོགས་  
ཡོད་པའི་མོས་མཐུན་བཅས་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱ་བྱ།

༡༦ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་སོ་སོས་ཐད་ཀར་རམ་ཚོགས་སྡེའི་བྲིམས་ཀྱི་བཅད་རྒྱའི་  
བསྐྱུན་དོན་བཞིན། གོང་གི་ས་བཅད་༡ པའི་ནང་འཁོད་ཀྱི་སྲོག་ཆགས་དེ་རིགས་ལག་ལེན་གྱི་  
པའི་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་དེས་གཏན་འཁེབས་བྱས་པའི་ལག་ལེན་དང་ཉེན་སྲུང་སྲྱིག་  
ལམ་སྐོར་ལ་གནས་ཚུལ་ཇི་ཡོད་མཁོ་སྲོད་ཤེད་པར་རང་བཞིན་ནམ་བྲིམས་ཐོག་ནས་ལས་མི་ཞིག་  
དགོས་པ་དང་། མ་ཟད་འབྲེལ་ཡོད་སྲོག་ཆགས་དེ་རིགས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་ངན་པ་ཇི་ཡོད་སྐོར་  
སྲོག་ཆགས་དེ་རིགས་ཁྲབ་སྡེལ་གཏོང་ཡུལ་གྱི་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་དེར་གནས་ཚུལ་  
མཁོ་སྲོད་ཐུབ་པ་བྱ་བྱ།

### དོན་ཚན་ཉི་ཤུ་པ།

### མ་དངུལ་ཐོན་ཁུངས།

༡༧ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་རེ་རེ་ནས་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཆར་གཞི་དང་དགོས་གལ་  
དེ་བཞིན་ལས་རིམ་ཁག་ལ་བསྐྱུན་ནས་སྒྲི་ཚིངས་འདིའི་བསྐྱུན་དོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཁག་བསྐྱུབ་  
ཆེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་རིམ་རིགས་ལ་བསྐྱུལ་མ་དང་རོགས་དངུལ་སོགས་སོ་སོའི་རུས་ཚད་དང་  
དཔག་སྡེ་མཁོ་འདོན་གྱི་པ་ལག་ལེན་དུ་འགྲེལ་བྱ།

༡༥ ཡར་རྒྱས་འགོ་བཟུང་པའི་འཇུག་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་བསྟན་དོན་གི་  
 འོས་འགན་ནམས་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཁག་ལག་བསྟར་ཆེད་ཁེས་ལེན་བྱས་པའི་  
 དངུལ་སྤྱིད་སྤར་ཆ་ནམས་ཡོངས་སུ་བསྐོང་ཐུབ་པ་དང་སྤྱི་ཚིངས་ཀྱི་བསྟན་དོན་དག་ལས་ཁེ་ཕན་  
 འཕྲོག་པ་དང་ཚོགས་སྡེའི་གོས་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་དངུལ་སྤྱིད་སྤར་ཆའི་རིན་  
 གོང་གི་མཚོན་རྟགས་ཟིན་ཐོ་དང་ཞུགས་འོས་ཆ་རྒྱུ། ལས་རིམ་གྱི་དགོས་ལུགས་ཐབས་ཇུས།  
 མིན་ཇུས་ནམས་དང་མཐུན་པའི་སློབ་སྦྱོར་ཡར་རྒྱས་འགོ་བཟུང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་དང་དོན་ཚན་  
 ༡༦ ནང་འཁོད་ལྟར་གྱི་ཚོགས་སྡེ་ཞིག་དབར་གྱིས་ཚོད་བྱུང་བའི་གོང་ཚད་བསྐོང་ཐུབ་པའི་ཆེད་  
 ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་འཇུག་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་མ་དངུལ་གྱི་ཐོན་འཁུངས་འཕར་མ་དང་གསར་བ་  
 མཁོ་འདོན་བྱ་རྒྱ། ཁྲིམ་རྒྱུ་དཔལ་འཕྲོར་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་  
 ཁག་ཚུད་པའི་ཚོགས་སྡེ་གཞན་ཁག་གིས་རང་མོས་ཀྱིས་ཐོག་ནས་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་འཇུག་མི་རྒྱལ་  
 ཁབ་ཀྱི་འོས་འགན་འཁུར་ཚོགས་པ་ཡིན། ས་བཅད་འདིའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་སྡེའི་གོས་ཚོགས་ཀྱི་རང་  
 གི་ཐོག་མའི་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་རང་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡར་  
 ཐོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འོས་འགན་འཁུར་བར་འདོད་པའི་འཇུག་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ཟིན་ཐོ་  
 ཞིག་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱ། ཚོགས་སྡེའི་གོས་ཚོགས་ཀྱིས་ཟིན་ཐོ་དེ་བཞིན་དུས་ཚོགས་ཅན་དུ་  
 བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་པ་དང་དགོས་ལུགས་ཡོད་ཆེ་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་རྒྱ། རྒྱལ་ཁབ་དང་འཁུངས་གཞན་  
 ཁག་ནས་དང་བླངས་ཀྱིས་ཐོག་ནས་ཞལ་འདེབས་གནང་བར་ཡང་བརྒྱུད་བསྐྱེད་བྱ་རྒྱ། ཚོད་དོན་  
 འདི་དག་ལག་བསྟར་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ནང་མ་དངུལ་དུས་ཐོག་དུ་ཐོབ་མེན་དང་སྤོང་དཔག་བྱ་ཐུབ་མེན།  
 ལྷང་ངེས་ཡོད་མེད་དེ་བཞིན་ཟིན་ཐོའི་ནང་འཁོད་ཀྱི་ཞལ་འདེབས་སྤྱིད་མཁུར་ཚོགས་སྡེ་ནང་ཁུལ་  
 དཀའ་ངལ་མཉམ་འཁུར་བྱེད་པའི་གལ་གནད་བཅས་ལ་དོ་འཁུར་བྱ་རྒྱ།

༡༧ སྤྱི་ཚིངས་འདི་བཞིན་ལག་བསྟར་ཆེད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་མ་དངུལ་ཐོན་འཁུངས་ལ་ཡར་རྒྱས་  
 འགོ་བཟུང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མཉམ་གཉེར་དང་། ས་གནས་ས་ཁུལ། དེ་  
 བཞིན་སྡེ་མང་མཉམ་གཉེར་འབྲེལ་ལམ་བརྒྱུད་རང་ཉིད་ལ་ཕན་ཐོག་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱ་དང་ཡར་ཐོན་  
 ཅན་གྱི་འཇུག་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་ཀྱང་རོགས་སྐྱོར་མཁོ་འདོན་བྱ་རུང་བ་ཡིན།

༡༨ ཡར་རྒྱས་འགོ་བཟུང་པའི་འཇུག་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་འོག་གི་ཚོད་དོན་

ལྟར་གྱི་ལག་བརྟུར་ཚགས་ཚུད་ཐུབ་མིན་ནི་ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་འབྲུས་མི་རྒྱུ་ཁབ་ཁབ་ཁག་གིས་སྤྱི་  
ཚིངས་གཞིར་བརྒྱུད་གིས་ཚོད་དོན་ཐད་འབྲེལ་ཡོད་དཔལ་འབྱོར་ཐོན་ཁུངས་དང་བཟོ་རྩལ་འདྲེན་  
གཏོང་། དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཇུགས་སྐྱུན། དེ་བཞིན་དབུལ་ཕོངས་གྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་  
ཐབས་བཅས་ནི་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱུ་ཁབ་ཁབ་ཁག་གི་ཤིན་ཏུ་གཙོ་གནད་ཆེ་བའི་དགོས་  
ཀལ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་དོ་འཁུར་བྱེད་མིན་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན།

༥༽ ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་ཡར་ཐོན་ཚུང་བའི་རྒྱུ་ཁབ་ཁབ་ཁག་གི་བཟོ་རྩལ་འདྲེན་གཏོང་དང་མ་  
དངུལ་གཏོང་སྤྲོད་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་རིགས་ལ་ཁོང་ཚོའི་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་སྟངས་དང་དགོས་  
མཁོའི་རིགས་ལ་དོ་འཁུར་མཐེལ་སྤྲིན་པ་བྱ་རྒྱ།

༦༽ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱུ་ཁབ་ཁབ་ཁག་  
དང་ལྷག་པར་དུ་སྤྲིང་ཐུན་རྒྱུ་ཁབ་ཁབ་ཚུང་དུ་རིགས་གྱི་སྤྱི་དངོས་སྣེ་སྤྱི་ཚོགས་གྱི་གནས་ལུལ་  
དང་ཁྲབ་ཚུལ་བཅས་ལ་གཞི་བཅོལ་པ་ལས་བྱུང་བའི་གནས་སྟངས་དམིགས་བསལ་བ་དེ་ལ་  
བསམ་གཞིགས་བྱ་རྒྱ།

༧༽ རྣམ་སེལ་ཁུལ་དང་སྤྱི་ཚོགས་སེལ་ཁུལ་དེ་བཞིན་མཚོ་འགམ་དང་རི་ཁུལ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་  
ཁམས་ཁོང་ལུག་གི་ཆ་ནས་ཕོག་ཐུག་འགྲོ་སྤྱི་བའི་སེལ་ཁུལ་རིགས་ཚུད་པའི་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་  
པའི་རྒྱུ་ཁབ་ཁབ་ཁག་གི་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་གནས་སྟངས་བཅས་ལ་འདོད་བསམ་གཞིགས་ཐུབ་པ་  
བྱ་རྒྱ།

### དོན་ཚན་ཉེར་གཅིག་པ།

### དངུལ་རྩིས་ཐབས་ལམ།

༡༽ སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་ཆེད་དུ་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྒྱུ་ཁབ་ཁབ་ཁག་ལ་ཆག་ཡང་ངམ་རོགས་  
སྐྱོར་གྱི་མང་གཞིའི་ཐོག་མ་དངུལ་མཁོ་སྤྱོད་བྱེད་སྤྲོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཞིག་དགོས་ངེས་ཡོད་པ་  
དེའི་གཙོ་གནད་ཁག་གི་སྐོར་དོན་ཚན་འདིར་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཡོད། སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་ཆེད་དུ་  
ཐབས་ལམ་དེ་དག་གིས་ཚོགས་སྡེའི་གོས་ཚོགས་གྱི་ལམ་སྟོན་དང་དབང་འཛིན་དེ་བཞིན་འགན་

འབྲི་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་བྱེད་ལས་བརྩམ་ཏུ། ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་རང་གི་ཐོག་མའི་  
 ཚོགས་འདུའི་སྐབས་སུ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ཚོགས་སྡེའི་སྐོར་གཞིའི་ཐོག་ནས་ཐབས་ལམ་དེ་  
 དག་བཀོལ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ། སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་ཐོན་ཁུངས་དེ་  
 རིགས་མཁོ་སྐྱབ་དང་ལེན་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་ལ་བཅས་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་འོས་འཚམ་ཆ་རྒྱན་དང་།  
 ལས་རིམ་གྱི་དགོས་ལུགས། གཙོ་གནད་ཆེ་བའི་ཐབས་ཁྲུས། དེ་བཞིན་སྲིད་ཁྲུས་བཅས་ཀྱི་སྐོར་  
 ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ། ཞལ་འདེབས་སྤོད་སྤྱོད་ཀྱི་འཇུག་ཀྱི་དོན་ཚན་༡༠ རང་འཁོད་བཞིན་མ་དངུལ་ལྡང་  
 རེས་དང་སྡོན་དཔོག་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་དུས་བསྟུན་དུ་མཁོ་སྐོར་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་དགོས་ལུགས་  
 ལ་དོ་འཁུར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་ཐོན་ཁུངས་མཁོ་སྐོར་ཇི་ཅམ་དགོས་མིན་ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་  
 ཚོགས་ཀྱིས་དུས་ཚོགས་ཅན་དུ་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་དང་དོན་ཚན་༡༠ པའི་ས་བཅད་༡ པའི་ཟིན་  
 མོའི་ནང་འཁོད་པའི་ཞལ་འདེབས་སྤོད་མཁོ་སྤོད་ཚོགས་སྡེ་ནང་ཁུལ་དུ་དཀའ་ཚོགས་མཉམ་འཁུར་  
 བྱེད་པའི་དགོས་ལུགས་བཅས་ལ་སྐབས་བསྟུན་བྱ་རྒྱུ། ཡར་ཐོན་ཅན་གྱི་འཇུག་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་  
 དང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁག དེ་བཞིན་ཁུངས་གཞན་བཅས་ནས་ཀྱང་དང་སྤངས་ཀྱིས་ཐོག་ནས་ཞལ་  
 འདེབས་མཁོ་སྤོད་བྱ་ཚོགས་པ་ཡིན། ཐབས་ལམ་དེ་དག་གསལ་ཆ་ཅན་དང་དམངས་གཙོའི་ལམ་  
 ལུགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོར་གི་ཐོག་ནས་བཀོལ་སྤོད་བྱ་རྒྱུ།

༡༥ སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་དམིགས་ལུགས་དང་བསྟུན་ནས་ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་རང་གི་  
 ཐོག་མའི་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་མ་དངུལ་ཐོན་ཁུངས་མཁོ་སྐྱབ་དང་ལེན་སྤོད་བྱ་ཚོགས་པའི་འོས་  
 འཚམ་ཆ་རྒྱན་བཅས་ཀྱི་ཆེད་ལམ་སྡོན་དང་ཞིབ་ཕྱོད་ཚད་གཞི་དེ་བཞིན་ལས་རིམ་གྱི་གལ་གནད།  
 གཙོ་གནད་ཆེ་བའི་ཐབས་ཁྲུས། དེ་བཞིན་སྲིད་ཁྲུས་བཅས་ལ་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ། དེ་འདྲ་ལེད་  
 སྤོད་དེ་རིགས་ལ་རྒྱན་ལྡན་གྱི་མང་གཞིའི་ཐོག་ཉོག་ཞིབ་དང་དོ་དམ་བྱེད་པའང་ཚུད་ཡོད།  
 དངུལ་ཅེས་ཐབས་ལམ་བཀོལ་སྤོད་བྱེད་པར་འོས་འགན་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་སྡེ་ལ་སྐོ་འདྲི་བྱས་ཏེ་  
 ལོང་འཁོད་ཀྱི་ས་བཅད་༡ པོར་རུས་པར་ཐོན་པའི་བཅའ་སྤྱིག་བྱ་རྒྱུའི་སྐོར་ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་  
 ཚོགས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ།

༡༦ སྤྱི་ཚིངས་འདི་བཞིན་ལུགས་སྐར་བྱེད་འགོ་རྒྱུགས་ནས་ལོ་གཉིས་ལས་མི་ཉུང་བ་དང་དེའི་  
 རྗེས་རྒྱན་ལྡན་མང་གཞི་ཐོག་ནས་ལོང་གི་ས་བཅད་༡ པས་བསྟུན་པའི་ལམ་སྡོན་དང་ཚད་གཞི་

ཁག་དང་ས་བཅད་འདིས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་རྣམས་ཚད་ལ་ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་  
ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་རྒྱ། བསྐྱར་ཞིབ་དེ་དག་ལ་གཞི་བཅོལ་ནས་དགོས་གལ་ཡོད་ཚེ་  
ཐབས་ལམ་གྱི་རྣམས་ཚད་གོང་མཐོར་གཏོང་ཆེད་རན་འཚམ་ལྡན་པའི་བྱ་སྤྱོད་ལག་ལེན་འགེལ་རྒྱ།  
༤༥ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་སྤྱི་དངོས་སྡེ་མང་གི་རྒྱན་སྲིང་བྱུང་པའི་བེད་  
སྤྱོད་དང་སྲུང་སྲོང་གི་ཆེད་མ་དངུལ་ཐོན་ཁུངས་མཁོ་སྦྱོར་བྱེད་པར་ད་ཡོད་དཔལ་འཕྲོར་གྱི་  
ཚོགས་སྡེ་ཁག་གི་རྣམས་ཤུགས་ཤེ་བརྟན་གཏོང་རྒྱར་བསམ་གཞིགས་བྱ་རྒྱ།

དོན་ཚན་ཉེར་གཉིས་པ།

**རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚིངས་གཞན་ཁག་དང་འབྲེལ་བ་ཇི་ཡོད།**

༡༥ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་གང་རུང་ལ་ད་ཡོད་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚིངས་ཁག་ལས་བྱུང་  
པའི་ཐོབ་དབང་དང་འོས་འགན་རིགས་ལ་སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་བསྐྱར་དོན་ནུམས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་གང་  
ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་ཐོབ་དབང་དང་འོས་འགན་དེ་རིགས་བེད་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱི་དངོས་སྡེ་མང་ལ་  
གོང་ཆག་དང་ཉེན་ཁ་ཚབས་ཆེར་འབྱུང་བའི་རྒྱན་བྱེད་ཆེ་དེའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་སོ།

༢༥ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་མཚོ་ནང་སྤྱི་ཁམས་ཁོར་ལུག་ཐང་རྒྱ་མཚོའི་  
བཅད་ཁྲིམས་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ཐོབ་དབང་དང་འོས་འགན་གཞིར་  
བརྩུང་སྤྱི་ཚིངས་འདི་ཉིད་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱ།

དོན་ཚན་ཉེར་གསུམ་པ།

**ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས།**

༡༥ ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཞིག་འདི་ནས་བརྒྱུད་གཏན་འཇགས་བྱས་ཡོད། སྤྱི་ཚིངས་འདི་  
བཞིན་ལག་བསྟར་བྱེད་འགོ་རྒྱུགས་ནས་ལོ་ངོ་གཅིག་མ་འགྲུངས་གོང་ནས་གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ཐོག་



(ཅ) ཟུར་རྒྱན་དང་དེའི་ཟུར་བཀོད་ཁག་ལ་བརྒྱུར་བཅོས་དགོས་པའི་ཐང་བསམ་གཞིགས་ཀྱི་  
རྒྱ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཐག་ཚད་བྱུང་ཆེ་ཟུར་རྒྱན་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཚོགས་སྡེར་དེ་ལྟར་དང་ལེན་  
བྱ་དགོས་སྐོར་སློབ་སྟོན་བྱ་རྒྱ།

(ཆ) འོན་ཀྱང་ཉེ་མོ་དང་མཐུན་པའི་སྐོར་ནས་དགོས་པ་བཞིན་སྤྱི་ཚིངས་འདི་ཉིད་ལ་ཟུར་  
བཀོད་སྟོན་མ་འདོད་རྒྱུར་བསམ་གཞིགས་ཀྱིས་དང་ལེན་བྱ་རྒྱ།

(ཇ) སྤྱི་ཚིངས་འདི་ཉིད་ལག་བསྟར་ཆེད་དུ་ཡིན་དུ་མཁོ་གནད་ཅན་གྱི་གཞིགས་འདེགས་  
ཤེད་པའི་ཟུར་གྱི་ཚོགས་པ་ཁག་དེའང་དམིགས་བསམ་ལ་དུ་ཚན་རིག་དང་བཟོ་ཅུ་ལ་སྐོར་སློབ་སྟོན་  
ཤེད་པའི་རིགས་གསར་འཛུགས་བྱ་རྒྱ།

(ཉ) སྤྱི་ཚིངས་འདི་ཡི་བྱུང་བའི་རྒྱུ་གནད་དོན་རྣམས་ལ་ཐེ་ཏུ་ཤེད་པའི་ལས་དོན་ཚོགས་  
པ་དང་ལྟན་དུ་རན་འཚོམ་ལྡན་པའི་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་བཀོད་པ་ཞིག་འཛུགས་རྒྱ་དམིགས་ཡུལ་དུ་  
བཟུང་ནས་དུང་ལས་པ་བརྒྱུད་འབྲེལ་གཏུགས་བྱ་རྒྱ།

(ད) སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་ཁག་བརྒྱུབ་ཆེད་དུ་འདི་ཉིད་ལག་བསྟར་ལས་བྱུང་བའི་  
ཉམས་སྤོང་གིས་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་སྟོན་མའི་རིགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་སྐོར་བསམ་  
གཞིགས་ཀྱིས་ལག་ལེན་འགོ་བརྒྱ།

༥༥ ཚོགས་སྡེའི་གོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དང་དེའི་ནང་  
ཁྲུལ་གྱི་ངོ་ཚབ་ཁང་ཁག་རྒྱལ་སྤྱིའི་དུལ་ཕན་ལུས་ཤུགས་ཀྱི་ངོ་ཚབ་ཁང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཚིངས་  
འདིའི་འཇུག་མི་མིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་རིགས་ཟུར་ཉན་པའི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ཚོགས་པ་ཡིན།  
གཞན་ཡང་གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་དང་ངོ་ཚབ་ཁང་གང་ཡང་རུང་  
བ་སྐྱེ་དངོས་སྡེ་མང་གི་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་ཤེད་སྤྱོད་དང་སྤུང་སྤྱོད་གི་སྐོར་ཤེས་ཚད་ལྡན་པ་དག་  
གིས་རང་ཉིད་ཚོགས་འདུར་ཟུར་ཉན་པའི་ཚུལ་དུ་འཇུག་ཞུགས་བྱ་འདོད་ཡོད་པའི་སྐོར་དུང་  
ལས་པར་སྟན་མེད་ཞུས་པ་རྣམས་ལ་དེར་ཡོད་ཚོགས་སྡེ་སུམ་ཆ་གཅིག་གིས་རྒྱབ་འགལ་མ་བྱས་

ཚེ་འདྲུལ་ལྷགས་བྱ་ཚོགས་པ་ཡིན། ཟུར་ཉན་པ་འདྲུད་རྒྱ་དང་དེ་དག་གིས་མཉམ་ལྷགས་བྱེད་པ་དེ་  
བཞིན་ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་དང་ལེན་བྱས་པའི་སྤྱི་གཞིའི་བྱ་ཐབས་ཁག་དང་མཐུན་པ་  
ཡོང་དགོས་རྒྱ།

### དོན་ཚན་ཉེར་བཞི་པ།

### དུང་ཆེ་ལྷན་ཁང་།

༡༥ འདི་ནས་བཟུང་དུང་ལས་སྣོན་ཁང་གཏན་འདྲུགས་བྱས་པ་དང་དེའི་བྱེད་ལས་ཁག་ནི།

(༡) དོན་ཚན་༡༩ པའི་བསྟན་དོན་བཞིན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་གོ་སྤྱི་གཞི་དང་ཞབས་  
ལུ་བསྐྱབ་རྒྱ།

(༢) ཟུར་རྒྱན་གང་ཡང་རུང་བའི་བཀོད་མངགས་བྱས་པའི་ལས་དོན་ཁག་བསྐྱབ་རྒྱ།

(༣) སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་འོག་རང་གི་ལས་དོན་ཁག་ལག་བསྟར་བྱེད་སྐོར་སྣོན་པོ་གོ་སྤྱི་གཞི་བྱས་  
ཏེ་ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ལ་གསལ་སྟོན་ལྷན་ལྷན་བྱེད་རྒྱ།

(༤) འོས་བབ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་པ་ཁག་དང་འབྲེལ་ལམ་བསྐྱུན་རྒྱ་དང་དམིགས་སུ་  
བཀར་ནས་རང་གི་ལས་དོན་ནམས་ཚགས་ཚུད་ཀྱི་སྐོར་ནས་མཐུག་སྐྱོང་ཡོང་ཆེད་འཛིན་སྐྱོང་དང་  
གན་རྒྱའི་བཅའ་བཀོད་ཁག་གི་ནང་འདྲུལ་ལྷགས་བྱ་རྒྱ།

(༥) ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྲིད་པའི་ལས་དོན་གཞན་རིགས་  
བསྐྱབ་རྒྱ།

༡༦ ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཚོགས་འདུ་རྒྱུ་བའི་སྐབས། སྤྱི་ཚིངས་  
འདིའི་འོག་དུང་ལས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁག་འཁུར་རྒྱའི་འདོད་མོས་ཡོད་པར་མཚན་ཉགས་བཀོད་  
པའི་དེ་ཡོད་ཀྱི་འགན་ཚུན་འཕེར་བའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་པ་ཁག་ནས་དུང་ལས་པ་འདེམས་  
འགོད་བྱ་རྒྱ།

### དོན་ཚན་ཉེར་ལྔ་པ།

## ཚན་རིག་དང་བཟོ་ཐབས་དེ་བཞིན་བཟོ་ཅུལ་རིག་པའི་སྐོར་སློབ་

## སློབ་བྱེད་པའི་གཞིགས་འདེགས་ཚོགས་པ།

༡༥ ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་དང་འོས་འཚམ་བཞིན་དེའི་ཟུར་གྱི་ཚོགས་པ་ཁག་ལ་སྒྲི་ཚིངས་འདི་ཉིད་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཚན་རིག་དང་བཟོ་ཐབས་དེ་བཞིན་བཟོ་ཅུལ་བཅས་ཀྱི་དུས་བསྟུན་གྱིས་སློབ་སློབ་བྱེད་པའི་གཞིགས་འདེགས་ཚོགས་པ་ཞིག་འདི་ནས་བརྒྱུད་གསར་འཛུགས་བྱས་ཡོད། ཚོགས་པ་དེ་འདྲ་ཚོགས་སྡེ་ཀུན་གྱིས་འཇུག་ཞུགས་པུ་ཚོགས་པའི་གུ་ཡངས་ཅན་ཞིག་དང་སྡེ་ཚན་སྡེ་མང་ཅན་ཞིག་བྱ་རྒྱུ། དེར་འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་ལས་ཚན་ཁག་ནང་འགྲན་རྩོད་འཕེར་བའི་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཚབ་ཁག་འཇུག་རྒྱ་དང་ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ལ་རང་གི་ལས་དོན་གྱི་ཆ་ཡོངས་ཀྱི་སྐོར་རྒྱ་ན་ལྷན་སེམས་ལྷན་ལུ་བྱ།

༡ ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་དབང་འཛིན་འོག་དེས་བསྟན་པའི་ལམ་སློབ་ཁག་དང་བཀོད་མངགས་ལྟར་ཚོགས་པ་འདིས།

- (ཀ) རྒྱ་དངོས་རྩེ་མང་གི་གནས་སྟངས་སྐོར་ཚན་རིག་དང་བཟོ་ཐབས་ཀྱི་དབྱེད་ཞིབ་མཁོ་སྒྲི་བྱ་བྱ་རྒྱུ།
- (ཁ) རྒྱ་ཚིངས་འདིའི་བསྟན་དོན་དང་མཐུན་པའི་སློབ་ནས་གཉེར་བའི་ཐབས་ལམ་རིགས་ཀྱི་ཕན་ལུས་ཇི་ཡོད་སྐོར་ཚན་རིག་དང་བཟོ་ཐབས་ཀྱི་དབྱེད་ཞིབ་མཁོ་སྒྲི་བྱ་བྱ་རྒྱུ།
- (ག) རྒྱ་དངོས་རྩེ་མང་གི་རྒྱུན་སྲིད་ཐུབ་པའི་ལེ་སྲོད་དང་སྲུང་སྲོང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལུས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་གསར་གཏོད་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤེས་བྱ་དང་དུས་བསྟུན་གྱིས་བཟོ་ཅུལ་ཅེ་ཡུད་རིགས་ངོས་བརྒྱུད་དང་བཟོ་ཅུལ་དེ་རིགས་ཁྲུབ་སྡེལ་དང་ཡར་བསྐྱེད་དམ་འདེན་གཏོང་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་སྐོར་སློབ་སློབ་བྱ་བྱ་རྒྱུ།

(ང) སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་རྒྱན་སྲིང་ཐུབ་པའི་ཤེད་སྦྱོང་དང་སྦྱང་སྦྱོང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་  
འདུགས་སྐྱེན་དང་ཞིབ་འདུག་ཐད་རྒྱལ་སྤྱིའི་མཉམ་ལས་དང་ཚན་རིག་ལས་རིམ་བཅས་ལ་སྦྱོབ་  
སྟོན་བྱ་རྒྱ།

(ཅ) ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་དང་དེའི་གཞིགས་འདེགས་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་ཚོགས་པ་འདིར་  
སྟོན་པའི་ཚན་རིག་དང་། བཟོ་ཐབས་ཁག་ལྟེན་ལ། དེ་བཞིན་ཐབས་ལམ་རིག་པའི་སྐོར་གྱི་དྲི་བ་  
ཁག་ལ་ལན་འདེབས་བྱ་རྒྱ།

༡༥ ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་པ་འདིའི་བྱེད་ལས་དང་། ཐེ་དུས་བྱེད་ཚད། འཛོལ་  
སྦྱོང་དང་ལག་བསྟར་བཅས་ལ་ཞིབ་གསལ་ཆེ་ཏུ་གཏོང་ཚོག་པ་ཡིན།

### དོན་ཚན་ཉེར་དྲུག་པ། སྟན་ཐོའི་སྐོར།

ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱའི་དུས་ཚོགས་གཞིར་བཟུང་གན་རྒྱ་འཛོལ་  
མཁན་ཚོགས་སྡེ་སོ་སོས་སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་བསྟན་དོན་ནམས་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་  
སྐོར་དང་སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་ཁག་བསྐྱབ་པར་དེ་དག་གི་ཕན་ལུས་ཇི་ཡོད་སྐོར་སྟན་ཐོ་  
འབྲེལ་རྒྱ།

### དོན་ཚན་ཉེར་བདུན། ཚོད་སྟོག་སེལ་ཐབས།

༡༦ གན་རྒྱ་འཛོལ་མཁན་ཚོགས་སྡེ་ཁག་དབར་སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་འབྲེལ་བ་ཚོད་དམ་ལག་བསྟར་

ཐད་ཚོད་རྫོག་གི་དོན་རྒྱུན་རྒྱུ་ཚོ། འབྲེལ་ཡོད་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་གྲོས་མོལ་བརྒྱུད་སེལ་  
ཐབས་བྱ་རྒྱ།

༡༥ འབྲེལ་ཡོད་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་ཐག་གཅོད་མ་བྱུང་ཚོ། དེ་དག་  
མཉམ་མོས་ཀྱིས་ཐོག་ནས་ཚོགས་སྡེ་གསུམ་

པ་ཞིག་གིས་ཚོད་འདོན་བྱེད་པ་ལམ་བར་འདུམ་བྱེད་པར་རེ་བསྐྱེལ་ལུ་ཚོག

༡༦ སྤྱི་ཚིངས་འདི་བཞིན་གཏན་འབེབས་དང་། ཁེས་ལེན། ཁྲུངས་བསྐྱེལ་ལམ་མཉམ་སྦྲོར་  
བྱེད་སྐབས་སམ་ཡང་ན་དེའི་རྗེས་ཀྱི་དུས་སྐབས་གང་ཡང་རུང་བར། ས་བཅད་ཉ དང་༡ པ་  
གཞིར་བཟུང་གིས་ཐག་ཚོད་མ་བྱུང་བའི་ཚོད་རྫོག་ཁག་གི་ཚོད་གཤམ་གྱི་ཚོད་རྫོག་སེལ་བའི་  
ཐབས་ལམ་གཉིས་ཀ་ལམ་གང་རུང་ཞིག་ཁེས་ལེན་བྱེད་པར་སྲིད་གཞུང་ངམ་ས་གནས་དཔལ་  
འབྱོར་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཡིག་ཐོག་ནས་གཏན་གཉེར་ཁང་ལ་གསལ་བཤད་བྱ་ཚོག

(༡) ཟུར་སྡོན་༡ པའི་སྡེ་ཚོན་ཉ པའི་ནང་བསྐྱུན་གྱི་བྱ་ཐབས་གཞིར་བཟུང་གིས་བར་  
འདུམ་པ་བརྒྱུད་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱ།

(༢) ཚོད་རྫོག་དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྲིམས་ཁང་ལ་བཅར་གཏུགས་བྱ་རྒྱ།

༤༥ གལ་ཏེ་ཚོད་རྫོག་ཤོར་བའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་གོང་གི་ས་བཅད་༡ པ་གཞིར་བཟུང་གིས་  
བྱ་ཐབས་སམ་བྱ་ཐབས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཁེས་ལེན་མ་བྱས་ཚེ་ཚོད་རྫོག་དེ་བཞིན་ཟུར་སྡོན་༡  
པའི་སྡེ་ཚོན་༡ པ་གཞིར་བཟུང་གིས་གྲོས་འདུམ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་འང་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་ཁས་  
ལེན་གཞན་རིགས་བྱས་མེད་པ་དགོས།

༤༦ དོན་ཚན་འདིའི་བསྐྱུན་དོན་རྣམས་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ཟུར་རྒྱུན་ནང་བསྐྱུན་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་  
དེ་མིན་ཟུར་རྒྱུན་གཞན་གང་ཡང་རུང་བར་མཁོ་སྦྱོང་འཇུས་པ་ཡིན།

### དོན་ཚན་ཉེར་བརྒྱད་པ།

## སྤྱི་ཚིངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཟུར་རྒྱུན་ཁག་གཏན་འབེབས།

༡༧ གན་རྒྱ་འདོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་ཟུར་རྒྱུན་ཁག་བཀོད་སྒྲིག་དང་

གཏན་འབེབས་བྱེད་པར་མཉམ་ལས་བྱ་རྒྱུ།

༡༥ ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་ཟུར་རྒྱུན་ཁག་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུ།

༡༦ གྲོས་འཆར་བྱུང་བའི་ཟུར་རྒྱུན་གང་ཡང་རུང་བའི་མ་ཟེན་དེ་བཞིན་བྱུང་ལས་ཁང་གིས་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་ཁག་ལ་ཉུང་མཐར་ཡང་ཚོགས་ཆེན་མ་འཛོག་པའི་ཟུབ་བྱུག་གི་སྲིད་ལ་བདེ་ལན་འཕྲོད་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ།

### དོན་ཚན་ཉེར་དགུ་པ།

## སྤྱི་ཚིངས་སམ་ཟུར་རྒྱུན་ཁག་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་སྤྱོད་སྐོར་

༡༧ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་གང་ཡང་རུང་བས་སྤྱི་ཚིངས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་དགོས་སྐོར་གྲོས་འཆར་འདོན་ཚོགས་པ་ཡིན། ཟུར་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཚོགས་སྡེ་གང་ཡང་རུང་བས་ཟུར་རྒྱུན་གང་རུང་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་དགོས་པའི་སྐོར་གྲོས་འཆར་འདོན་ཚོགས་པ་ཡིན།

༡༨ སྤྱི་ཚིངས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱས་པ་དེ་རིགས་ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་དང་ལེན་བྱ་རྒྱུ། འདི་ཚིན་ལྷག་པའི་ཟུར་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གི་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་ཟུར་རྒྱུན་དེར་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་རྒྱུ། སྤྱི་ཚིངས་སམ་ཟུར་རྒྱུན་ལ་བསྐྱར་བཅོས་དགོས་པའི་གྲོས་འཆར་གི་མ་ཟེན་ནམས་ཟུར་རྒྱུན་དེ་དག་ནང་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་དུས་ལྟར་བསྐྱར་བཅོས་བྱས་པ་ཁག་གཏན་འབེབས་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཆེན་མ་འཛོག་པའི་ཉུང་མཐར་ཟུབ་བྱུག་གི་གོང་དུ་བྱུང་ལས་ཁང་གིས་འདི་ཚིན་ལྷག་པའི་བཅད་ཁྲ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་ལ་བདེ་ལན་སྤྲོད་རྒྱུ། བྱུང་ལས་ཁང་གིས་མཚན་རྟགས་འགོད་མཁན་ཡོངས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་རྒྱུའི་གྲོས་འཆར་སྐོར་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་ཆེད་གནས་ཚུལ་མཁོ་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུ།

༡༩ ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་སྤྱི་ཚིངས་སམ་ཟུར་རྒྱུན་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་གཏོང་བའི་གྲོས་འཆར་དེ་བཞིན་མང་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གྲོས་འཆར་ཡོང་རྒྱུར་འབད་བཅོམ་གང་ཐུབ་བྱ་རྒྱུ། གལ་ཏེ་མང་མོས་ཡོང་བར་བྱ་ཐབས་མེད་ཅིང་གྲོས་འཆར་མ་བྱུང་ཚོ། མཐའ་མའི་ཐབས་ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་འོས་ཤོག་འཕེན་རྒྱུ་དང་ཚོགས་འདུ་དེར་ཡོད་ཀྱི་འདི་ཚིན་ལྷག་པའི་བཅད་ཁྲར་འབྲུས་པའི་

ཚོགས་སྡེ་ཁག་སྐྱེ་བ་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་མང་མོས་ཐོབ་དགོས་པ་དང་ཉར་ཚགས་ཁང་གིས་ཚོགས་སྡེ་  
 ཁག་ཡོངས་ལ་ཁས་ལེན་དང་ཁྲུངས་བསྐྱེལ་དེ་བཞིན་གཏན་འབེབས་བྱེད་པར་འབུལ་ལམ་ཞུ་བྱ།  
 ༤༽ བཅའ་ཡིག་ལ་བརྒྱུར་བཅོས་བྱས་པ་དེ་དག་ལ་ཁྲུངས་སྐྱེལ་དང་ཁས་ལེན་དེ་བཞིན་གཏན་  
 འབེབས་བྱས་པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ནས་ཉར་ཚགས་ཁང་ལ་གནས་ཚུལ་མཁོ་སྤོད་བྱ་བྱ། གོང་གི་ས་  
 བཅའ་ཉེ་པ་གཞིར་བཟུང་གིས་བརྒྱུར་བཅོས་བྱས་པ་རྣམས་སྤྱི་ཚིངས་འདིར་འཇུག་པའི་གན་རྒྱ་  
 འཛོག་མཁུན་ཚོགས་སྡེ་འཇུར་བྱུང་བ་དེར་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་སྡེ་སྐྱེ་བ་ཆ་གཉིས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་  
 ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཁྲུངས་སྐྱེལ་དང་ཁས་ལེན་དེ་བཞིན་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་བཅའ་ཁྲི་  
 བཞིན་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་བྱས་པའི་ཉིན་དགུ་བཅུ་འཛུལ་ཇེས་སུ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་  
 བྱས་པའི་ཚོགས་སྡེ་ནང་ཁྲུངས་སྐྱེལ་དང་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་བཅའ་ཁྲི་དེ་  
 བཞིན་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་བྱས་པའི་ཉིན་དགུ་བཅུ་ནས་བཟུང་ཚོགས་སྡེ་གཞན་རྣམས་  
 རང་དེ་ལྟར་མིན་པ་བརྟུན་ཆེ་དམིགས་བསལ་ཡོད། དེའི་ཇེས་སུ་ཚོགས་པ་ཞིག་གིས་བརྒྱུར་  
 བཅོས་དེར་རང་གིས་ཁས་ལེན་ནམ་ཁྲུངས་སྐྱེལ་དེ་བཞིན་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་བཅའ་ཁྲི་  
 གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ནས་གསལ་བཤད་བྱས་པའི་ཉིན་དགུ་བཅུ་ནས་བཟུང་ཚོགས་སྡེ་གཞན་རྣམས་  
 ལ་འང་བརྒྱུར་བཅོས་བྱས་པ་དེ་བཞིན་ལག་བརྟུར་བྱེད་འགོ་བཙུགས་པ་ཡིན།  
 ༥༽ སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པ་ནི་ “དེར་ཡོད་ཚོགས་པ་དང་འོས་འདམས་” ཞེས་པ་  
 དེར་འཇུག་པའི་ཚོགས་སྡེ་དང་ཡིན་མིན་གྱི་འོས་ཤོག་འཕེན་པ་ལ་གོ་དགོས།

### དོན་ཚན་སྐྱེལ་བྱ་བ།

### ཟུར་སྡོན་རིགས་གཏན་འབེབས་དང་ལེགས་བཅོས་བྱེད་པ།

༡༽ སྤྱི་ཚིངས་འདི་འཇུག་ཡང་ན་ཟུར་བྱུང་གང་ཡང་རུང་བའི་ཟུར་སྡོན་རྣམས་དོན་གནད་དང་  
 མཐུན་པའི་སྡོན་རིགས་སྤྱི་ཚིངས་སམ་ཟུར་བྱུང་དེའི་ནང་ཁོངས་ཀྱི་ཆ་གསུ་གཏོགས་པ་ཡིན། འོན་  
 །ཀྱང་སྤྱི་ཚིངས་སམ་ཟུར་བྱུང་ལ་འབྲེལ་གཞི་མཁོ་འདོན་བྱས་པ་དང་དུས་མཚུངས་དེ་དག་ལས་  
 ཟུར་སྡོན་ལ་འབྲེལ་གཞི་མཁོ་འདོན་བྱས་པ་མངོན་གསལ་དུ་བརྟུན་ཡོད་ཆེ་དེའི་ཁོངས་སུ་  
 གཏོགས་ཀྱིན་མེད། ཟུར་སྡོན་དེ་རིགས་ནི་ཐབས་ལམ་རིམ་པ་དང་། ཚན་རིག་བཟོ་ལས།

འཛིན་སྐྱོང་བཅས་ཀྱི་གནད་དོན་ཙམ་ལ་ཚད་བཀག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།

༡༥ ཟུར་རྒྱན་གང་ཡང་རུང་བའི་རང་གི་ཟུར་སྐྱོན་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་བསྟན་དོན་གཞན་  
རིགས་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ག་གམ་འཁོད་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ནམས་སྐྱི་ཆིངས་འདི་འམ་ཡང་ན་ཟུར་  
རྒྱན་གང་ཡང་རུང་བར་ཟུར་སྐྱོན་འཕར་མ་དགོས་སྐོར་གྱི་གྲོས་འཆར་དང་དང་ལེན་དེ་བཞིན་  
ལག་བསྟར་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཀོལ་སྤོང་བྱ་རྒྱ།

( ༡ ) སྐྱི་ཆིངས་འདི་འམ་ཡང་ན་ཟུར་རྒྱན་གང་ཡང་རུང་བར་དོན་ཚན་༡༧ རང་འཁོད་ཀྱི་བྱ་  
ཐབས་རིམ་པར་གཞིར་བཟུང་ནས་ཟུར་སྐྱོན་སྐོར་གྲོས་འཆར་གྱིས་དང་ལེན་བྱ་རྒྱ།

( ༢ ) རང་ཉིད་འཐུས་མི་ཡིན་པའི་ཚོགས་སྡེ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་སྐྱི་ཆིངས་ལ་ཟུར་  
སྐྱོན་ནམ་ཟུར་རྒྱན་ལ་ཟུར་སྐྱོན་འཕར་མ་སྐྱོན་པ་དེ་དག་ཁས་ལེན་བྱེད་མི་ཐུབ་ཚེ། གཏན་  
འབེབས་བྱས་པའི་སྐོར་ཉར་ཚགས་ཁང་གིས་བདེ་ལན་འབྲོད་པའི་ལོ་གཅིག་གི་ནང་ཁྲུལ་དུ་ཉར་  
ཚགས་ཁང་ལ་དེའི་སྐོར་ཡིག་ཐོག་ནས་སྟན་ལུ་དབུལ་ཐུབ་པ་དགོས། ཉར་ཚགས་ཁང་ལ་གནས་  
ཚུལ་དེ་རིགས་འབྲོད་འཕྲོར་བྱུང་མཚམས་འཐུལ་དུ་འགོར་འགྲུངས་མེད་པར་ཚོགས་སྡེ་ཁག་  
ཡོངས་ལ་གསལ་བསྒྲགས་བྱ་རྒྱ། ཚོགས་སྡེ་ཞིག་གིས་དུས་ཚོད་གང་ཡང་རུང་བར་རང་གིས་སྐྱ་  
མའི་དགག་པ་བྱས་པ་སྤྱིར་འཐེན་བྱ་ཚོགས་པ་དང་དེ་ནས་བཟུང་འོག་གི་ས་བཅད་ཚུང་བ་ ( ༡ )

ཉར་ཟུར་སྐྱོན་དེ་ཉིད་ཚོགས་སྡེ་དེར་ལག་བསྟར་བྱ་འགོ་བཅུགས་པ་ཡིན།

( ༡ ) གཏན་འབེབས་སྐོར་ཉར་ཚགས་ཁང་གིས་བདེ་ལན་སྤྱད་པའི་ལོ་གཅིག་གི་དུས་འགྲུངས་  
ཡོལ་ཚེ་གོང་གི་ས་བཅད་ཚུང་བ་ ( ༢ ) ཡི་བསྟན་དོན་བཞིན་སྟན་ལུ་དབུལ་མ་ཐུབ་པའི་སྐྱི་ཆིངས་  
སམ་ཟུར་རྒྱན་དེར་འཐུས་པའི་ཚོགས་སྡེ་ཡོངས་ལ་ཟུར་སྐྱོན་དེ་བཞིན་ལག་བསྟར་བྱེད་འགོ་  
བཅུགས་པ་ཡིན།

༡༦ སྐྱི་ཆིངས་འདི་འམ་ཡང་ན་ཟུར་རྒྱན་གང་ཡང་རུང་བའི་ཟུར་སྐྱོན་ལ་ལེགས་བཅོས་བྱེད་  
པའི་གྲོས་འཆར་དང་གཏན་འབེབས་དེ་བཞིན་ལག་བསྟར་བཅས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་རིམ་པ་ནི་སྐྱི་  
ཆིངས་སམ་ཟུར་རྒྱན་ཞིག་གི་ཟུར་སྐྱོན་གྱི་སྐོར་ལ་གྲོས་འཆར་དང་གཏན་འབེབས་དེ་བཞིན་ལག་  
བསྟར་བྱེད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

༡༧ ཟུར་སྐྱོན་ལ་ལེགས་བཅོས་སམ་ཟུར་སྐྱོན་འཕར་མ་སྐྱོན་པ་དེས་སྐྱི་ཆིངས་སམ་ཟུར་རྒྱན་  
ལ་ལེགས་བཅོས་བྱེད་དགོས་པར་གྱུར་ཚེ། སྐྱི་ཆིངས་སམ་ཟུར་རྒྱན་ལ་ལེགས་བཅོས་བྱས་པ་དེ་  
ཉིད་ལག་བསྟར་བྱེད་འོག་མཚུགས་བར་ཟུར་སྐྱོན་ལ་ལེགས་བཅོས་སམ་ཟུར་སྐྱོན་འཕར་མ་སྐྱོན་

པ་དེ་དག་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱུ་མིན།

### དོན་ཚན་སོ་གཅིག་པ། འོས་འཕེན་ཐོབ་དབང་།

༡༥ འོག་གི་ས་བཅད་ཀྱི་པའི་ནང་བསྟན་པའི་རིགས་མ་གཏོགས་སྤྱི་ཚིངས་འདི་འཇམ་ཡང་ན་  
 ཟུར་རྒྱན་ལ་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་རེ་རེ་འོས་ཤོག་གཅིག་རེའི་ཐོབ་དབང་ཡོད།

༡༦ ས་ཁུལ་དཔལ་འབྱོར་མཐུན་ཚོགས་ལ་རང་གི་དབང་ཚད་ཀྱི་ཁྲུབ་ཁོངས་ནང་སྤྱི་ཚིངས་  
 འདི་འཇམ་ཡང་ན་ཟུར་རྒྱན་གྱི་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེའི་གུལ་དུ་ཡོད་པའི་རང་གི་ཚོགས་མི་  
 རྒྱལ་ཁབ་ཇི་ཡོད་དང་འོས་ཤོག་དོ་གྲངས་གཅིག་མཚུངས་འཕེན་ཚོག་པའི་ཐོབ་དབང་ཡོད། རང་  
 གི་ཚོགས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་འོས་འཕེན་ཐོབ་དབང་སྤྱད་ཚེ་ཚོགས་སྡེ་དེ་རིགས་ལ་ཐོབ་དབང་མེད་  
 པ་དང་ཚོགས་སྡེ་ས་འོས་འཕེན་ཐོབ་དབང་སྤྱད་ཚེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོ་བོའི་ཐོག་ནས་འོས་འཕེན་ཐོབ་  
 དབང་སྤྱོད་པའི་དབང་ཚད་མེད།

### དོན་ཚན་སོ་གཉིས་པ།

#### སྤྱི་ཚིངས་འདི་དང་འདིའི་ཟུར་རྒྱན་ཁག་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ།

༡༧ སྤོང་གཞུང་ཞིག་གམ་ཡང་ན་ས་ཁུལ་དཔལ་འབྱོར་མཐུན་ཚོགས་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཚིངས་ཀྱི་གན་རྒྱ་  
 འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་ཞིག་ཡིན་པའཇམ་འགྲུར་བའི་བར་དེར་ཟུར་རྒྱན་དེར་འབྲུས་ཀྱི་ཚོགས་སྡེ་  
 ཞིག་ཏུ་འགྱུར་མི་ཚོགས།

༡༨ ཟུར་རྒྱན་གང་ཞིག་གི་འོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཟུར་རྒྱན་དེར་འབྲུས་པའི་  
 ཚོགས་སྡེ་ཁག་ཁོ་ནས་བྱ་ཚོག་པ་ཡིན། ཟུར་རྒྱན་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་ཁུངས་སྐྱེལ་དང་ཁས་  
 ལེན་དེ་བཞིན་འོས་འདེམས་མ་བྱས་པའི་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་ཞིག་ཟུར་རྒྱན་དེར་

འཇུག་གི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གི་ཚོགས་འདུ་གང་ཡང་རུང་བར་ཟུར་ཉན་པའི་ཚུལ་དུ་ཞུགས་ཚོག་པ་ཡིན།

### དོན་ཚན་སོ་གསུམ་པ།

## མཚན་རྟགས་འགོད་ཚུལ།

སྤྱི་ཚེས་འདིར་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་དང་ས་ཁུལ་དཔལ་འབྱོར་མཐུན་ཚོགས་གང་གིས་ཀྱང་མཚན་  
རྟགས་འགོད་སྤྱིར་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ ཟླ༤ ཚེས༥ རས་༡༩༩༣ ཟླ༤ ཚེས་༡༤ བར་རེའོ་ཉི་ཤེ་ནིའི་  
རོ་དང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ ཟླ༤ ཚེས་༡༥ རས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣ ཟླ༤ ཚེས་༤ བར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་  
ཚོགས་ཀྱི་བསྟེན་གནས་ནི་འུ་ཡོག་ཏུ་སྒྲི་འདོན་བྱ་རྒྱ།

### དོན་ཚན་སོ་བཞི་པ།

## ཁུངས་སྐྱེལ་ལམ་ཁས་ལེན་དང་གཏན་འབེབས་བྱེད་པ།

༡༥ སྤྱི་ཚེས་འདི་ལོ་ཡང་ན་ཟུར་རྒྱན་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་སྲིད་གཞུང་དང་ས་ཁུལ་དཔལ་  
འབྱོར་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཁུངས་སྐྱེལ་ལམ་ཁས་ལེན་དེ་བཞིན་གཏན་འབེབས་འོག་འཇུག་དགོས་  
པ་ཡིན། ཁུངས་སྐྱེལ་ལམ་ཁས་ལེན་དེ་བཞིན་གཏན་འབེབས་བྱེད་པའི་བྲིམས་ཡིག་རྣམས་ཉར་  
ཚོགས་ཁང་ལ་བསྟུ་འཇུག་བྱ་རྒྱ།

༡༦ གོང་གི་ས་བཅད་༡ པའི་ནང་འཁོད་ཀྱི་ཚོགས་སྡེ་གང་ཡང་རུང་བའི་རང་གི་ཚོགས་མི་  
རྒྱལ་ཁབ་གང་ཡང་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་མིན་པ་ཞིག་སྤྱི་ཚེས་འདིའི་གན་རྒྱ་འཛོག་  
མཁན་ཚོགས་པ་རུ་འགྱུར་ཆེ་སྤྱི་ཚེས་འདི་ལོ་ཡང་ན་ཟུར་རྒྱན་གྱི་སྤྱི་བུའི་འོས་འགན་ཡོངས་  
ཚོགས་དོན་གནད་དང་མཐུན་པའི་སྒྲི་བྲལ་འཁུར་དགོས་པ་ཡིན། ཚོགས་སྡེ་དེ་རིགས་ཀྱི་རང་གི་  
ཚོགས་མི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གསལ་དེ་ལས་མང་བ་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་གྱི་ཚོགས་སྡེའི་ཁོངས་སུ་  
ཡོད་པའི་གནད་དོན་གྱི་ཐང་ལ། ཚོགས་སྡེ་དེ་ཉིད་དང་རང་གི་ཚོགས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་སྤྱི་  
ཚེས་སམ་ཡང་ན་ཟུར་རྒྱན་གྱི་བསྟེན་དོན་ལྟར་འོས་འགན་རྣམས་དོན་གནད་དང་མཐུན་པའི་སྒྲི་  
བསྟེན་པར་སོ་སོའི་འོས་འགན་ཇི་ཡོད་སྒྲིར་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱ། གནད་དོན་དེ་རིགས་ནང་

ཚོགས་སྡེ་དེ་ཉིད་དང་འཇུག་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཁབ་གིས་སྤྱི་ཚིངས་དང་ཟུར་རྒྱན་གྱིས་བརྟན་པའི་ཐོབ་  
དབང་དག་དུས་གཅིག་འཆར་དུ་སྤྲོད་པའི་དབང་ཚད་མེད།

༡༥ གོང་གི་ས་བཅད་ཉེ་པོར་འཁོད་པའི་ཚོགས་སྡེ་ཁབ་གིས་ཁྲུངས་སྐྱེལ་ལམ་ཁས་ལེན་དེ་  
བཞིན་གཏན་འབེབས་བྱེད་པའི་བྲིམས་ཡིག་ནང་སྤྱི་ཚིངས་སམ་འབྲེལ་ཡོད་ཟུར་རྒྱན་གྱིས་དབང་  
འཛིན་བྱས་པའི་གནད་དོན་ཐད་ཁོང་ཚོར་དབང་ཚད་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་གསལ་བཅོལ་བྱ་རྒྱུ། ཚོགས་  
སྡེ་དེ་དག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཚད་ཀྱི་ཁྲུང་ཁོངས་ནང་འོས་འཚམ་ཅན་གྱི་ལེགས་བཅོས་བྱས་  
རིགས་རྣམས་ཉར་ཚགས་ཁང་ལ་གནས་སྡོམ་མཁོ་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུ།

### དོན་ཚན་སོ་ལྔ་པ།

### མཉམ་འདུག་བྱེད་པ།

༡༦ སྤྱི་ཚིངས་འདི་འཇུག་ཡང་ན་ཟུར་རྒྱན་འདི་བཞིན་མཚན་རྟགས་འགོད་མཚམས་བཞག་པའི་  
ཚེས་གངས་ནས་བཟུང་སྲིད་གཞུང་ཁབ་དང་ས་ཁུལ་དཔལ་འབྱོར་མཐུན་ཚོགས་གང་གིས་ཀྱང་སྤྱི་  
ཚིངས་སམ་ཡང་ན་འབྲེལ་ཡོད་ཟུར་རྒྱན་གང་ཡང་རུང་བར་མཉམ་འདུག་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་བྱ་  
ཚོག་པ་ཡིན། མཉམ་འདུག་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་བྱེད་པའི་བྲིམས་ཡིག་རྣམས་ཉར་ཚགས་ཁང་ལ་  
བཅོལ་དགོས་པ་ཡིན།

༡༧ གོང་གི་ས་བཅད་ཉེ་པོར་འཁོད་པའི་ཚོགས་སྡེ་ཁབ་གིས་ཁོང་ཚོའི་མཉམ་འདུག་བྱེད་པའི་  
བྲིམས་ཡིག་ནང་སྤྱི་ཚིངས་སམ་ཡང་ན་འབྲེལ་ཡོད་ཟུར་རྒྱན་གྱིས་དབང་འཛིན་བྱས་པའི་གནད་  
དོན་ཐད་ཁོང་ཚོར་དབང་ཚད་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་གསལ་བཅོལ་བྱ་རྒྱུ། ཚོགས་པ་དེ་དག་གིས་རང་གི་  
དབང་ཚད་ཀྱི་ཁྲུང་ཁོངས་ནང་འོས་འཚམ་ཅན་གྱི་ལེགས་བཅོས་ཇི་བྱས་སྐོར་ཉར་ཚགས་ཁང་ལ་  
གནས་སྡོམ་མཁོ་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུ།

༡༨ དོན་ཚན་༡༧ པའི་ས་བཅད་ཉེ་པོར་འཁོད་པའི་བསྟན་འཛིན་སྤྱི་ཚིངས་འདི་འཇུག་ཡང་ན་ཟུར་  
རྒྱན་གང་ཡང་རུང་བར་མཉམ་འདུག་བྱེད་པའི་ས་ཁུལ་དཔལ་འབྱོར་མཐུན་ཚོགས་ཁབ་ལ་  
བསྟན་བྱ་རྒྱུ།

# དོན་ཚན་སོ་དྲུག་པ།

## ལག་བསྟར་བྱ་ཚུལ།

༡༥ གཏན་འབེབས་དང་ཁས་ལེན། འུངས་སྐྱེལ་ལམ་མཉམ་འདུག་ཐངས་སུམ་ཅུ་པ་བྱས་པ་དེ་  
བཞིན་ཉར་ཚགས་བྱས་པའི་ཉིན་གངས་དགུ་བཅུའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་ཚིངས་འདི་བཞིན་ལག་ལེན་ཐོག་  
འགེལ་རྒྱ།

༡༦ ཟུར་རྒྱན་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་བསྟན་དོན་ལྟར་གཏན་འབེབས་དང་  
ཁས་ལེན། འུངས་སྐྱེལ་ལམ་མཉམ་འདུག་གྱེད་པའི་ཁ་གངས་ཚང་བའི་ཉིན་གངས་དགུ་བཅུའི་  
རྗེས་སུ་ཟུར་རྒྱན་དེ་ཉིད་ལག་ལེན་ཐོག་འགེལ་རྒྱ།

༡༧ གཏན་འབེབས་དང་ཁས་ལེན། འུངས་སྐྱེལ་ལམ་མཉམ་འདུག་གྱེད་པའི་བྲིམས་ཡིག་སུམ་  
བཅུ་པ་དེ་བཞིན་ཉར་ཚགས་སུ་བཅོལ་བའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་ཚིངས་འདི་ཉིད་གཏན་འབེབས་དང་ཁས་ལེན།  
འུངས་སྐྱེལ་ལམ་མཉམ་འདུག་གྱེད་པའི་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁམ་ཚོགས་སྡེ་ཁག་སོ་སོར་ཚོགས་སྡེ་དེ་  
དག་གིས་གཏན་འབེབས་དང་ཁས་ལེན་དེ་བཞིན་འུངས་སྐྱེལ་ལམ་མཉམ་འདུག་གྱེད་པའི་བྲིམས་ཡིག་  
ཉར་ཚགས་སུ་བཅོལ་བའི་ཉིན་གངས་དགུ་བཅུའི་རྗེས་སུ་དེ་ཉིད་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་རྒྱ།

༡༨ དམིགས་བསལ་གྱི་བསྟན་དོན་ཡོད་པའི་ཟུར་རྒྱན་རིགས་ལྷན་དེ་མིན་ཟུར་རྒྱན་གང་ཡང་  
རུང་བར་གཏན་འབེབས་སམ་ཁས་ལེན་དང་འུངས་སྐྱེལ་དེ་བཞིན་མཉམ་འདུག་གྱེད་པའི་ཚོགས་  
སྡེ་ཁག་ལ་ཟུར་རྒྱན་དེ་བཞིན་གོང་གི་ས་བཅད་༡ པ་ལྟར་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁམ་ཚོགས་སྡེ་དེས་  
ཁས་ལེན་དང་འུངས་སྐྱེལ་དེ་བཞིན་གཏན་འབེབས་སམ་མཉམ་སྦྱོར་བྱས་པའི་བྲིམས་ཡིག་ཚིངས་  
འབྲལ་ཞུས་པའི་ཉིན་གངས་དགུ་བཅུའི་རྗེས་སུ་ལག་བསྟར་གྱེད་འགོ་བཙུགས་པའམ་ཡང་ན་སྤྱི་  
ཚིངས་འདི་ཉིད་ཚོགས་སྡེ་དེར་ལག་བསྟར་གྱེད་འགོ་བཙུགས་པའི་ཉིན་ནས་བརྒྱུད་ལག་བསྟར་  
གྱེད་པ་དེ་དག་གང་ཡང་སྤྲ་རྗེས་ལ་ལྟོས་རྒྱ་མིན།

༡༩ གོང་གི་ས་བཅད་༡ དང་༡ པའི་ཚེད་དུ་ས་འུལ་དཔལ་འབྱོར་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཉར་  
ཚགས་སུ་བཅོལ་བའི་བྲིམས་ཡིག་གང་ཡང་རང་གི་ཚོགས་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་བཅོལ་བའི་  
བྲིམས་ཡིག་ཁག་ལ་ཁ་སྐོར་གྱི་ཚུལ་དུ་བཅོལ་རྒྱ།

### དོན་ཚན་སོ་བདུན་པ།

## དམིགས་བསལ་གྱི་ཟུར་འཛོག་

སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་ཐད་དམིགས་བསལ་གྱི་ཟུར་འཛོག་གང་ཡང་བྱ་མི་ཚོག

### དོན་ཚན་སོ་བརྒྱད་པ།

## ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་ཕྱོགས།

༡༥ གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་ཞིག་ལ་སྤྱི་ཚིངས་འདི་ཉིད་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་ལོ་གཉིས་  
གྱི་རྗེས་སུ་དུས་ཚོད་གང་ཡང་རུང་བར་གན་རྒྱ་འཛོག་མཁན་ཚོགས་སྡེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉར་ཚགས་  
ཁང་ལ་ཡིག་ཐོག་ནས་སྟན་ལུ་འབྲུལ་བ་བརྒྱུད་སྤྱི་ཚིངས་ལས་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་ཚོག

༡༦ ཉར་ཚགས་ཁང་ལ་ཕྱིར་འཐེན་དེ་རིགས་བྱེད་པའི་སྟན་ལུ་འཛོད་ནས་ལོ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་  
ཡང་ན་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པའི་གསལ་བཤར་གསལ་བའི་ཕྱིས་ཀྱི་ཚེས་གང་ས་ཉིན་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་ཚོག

༡༧ སྤྱི་ཚིངས་ལས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའི་ཚོགས་སྡེ་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་རང་ཉིད་འཐུས་མི་ཡིན་  
པའི་ཟུར་རྒྱན་དག་ལས་ཀྱང་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པར་བརྩི་རྒྱ།

### དོན་ཚན་སོ་དགུ་པ།

## བར་བཞུལ་རིང་གི་མ་དངུལ་གཏོང་སྐྱོའི་བཀོད་སྒྲིག

དོན་ཚན་༡༡ གི་བསྟན་དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་དག་དང་བསྟུན་པའི་སྐོར་ནས་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་བསྐྱར་  
དུ་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་རྗེས། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འཇུགས་སྐྱུན་ལས་རིམ་གྱི་སའི་གོ་ལ་  
ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་མཐུན་རྒྱུན་དང་། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལས་རིམ།  
རྒྱལ་སྤྱིའི་འཇུགས་སྐྱུན་དང་སྐོར་གསོའི་དངུལ་ཁང་བཅས་ནི་དོན་ཚན་༡༡ རང་འཁོད་ཀྱི་སྤྱི་

ཆེད་སྒྲུབ་འདི་ཉིད་ལག་བརྟུན་ཤེད་འགོ་བརྟུགས་ནས་ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཚོགས་  
ཆེན་མ་འཚོག་པའི་རིང་ངམ་ཚོགས་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་སྡེའི་བཀོད་སྐྱོད་གང་ཞིག་དོན་  
ཚན་ཅུག་དང་འཚམ་པ་ཡིན་པའི་སྐོར་ཐག་གཅོད་མ་བྱེད་པའི་རིང་དུ་བར་བཞུགས་ཀྱི་ཚོགས་སྡེའི་  
བཀོད་སྐྱོད་ཁག་གི་སྐོར་འཁོད་ཡོད་པ་དག་ཡིན།

### དོན་ཚན་བཞི་བརྒྱུད་པ།

## བར་བཞུགས་ཀྱི་དྲུང་ལས་ཁང་གི་བཀོད་སྐྱོད་

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁོར་ལུག་ལས་རིམ་གྱི་ལས་དོན་འགན་འཛིན་གྱིས་བཀོད་སྐྱོད་བྱས་པའི་དྲུང་ལས་ཁང་  
དེ་ནི་དོན་ཚན་ཅུག་པའི་སྐོར་བཅད་ཅིག་ནང་དུ་སྐྱེ་ཆེད་སྒྲུབ་ལག་བརྟུན་ཤེད་འགོ་བརྟུགས་ནས་གྲོས་  
ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཚོགས་ཆེན་བར་གྱི་བར་བཞུགས་ཀྱི་དྲུང་ལས་ཁང་གི་སྐོར་བཀོད་པ་དེས་འཇུག་  
པ་ཡིན།

### དོན་ཚན་ཞེ་གཅིག་པ།

## ཉར་ཚགས་ཁང་།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེན་སྤྱི་ཆེད་སྒྲུབ་འདི་ལས་ཡང་ན་ཟུར་རྒྱུ་གྱི་ཉར་ཚགས་ཁང་  
གི་ལས་དོན་གཉེར་རྒྱུ།

### དོན་ཚན་ཞེ་གཉིས་པ།

## ཁ་གསལ་ཅན་གྱི་བཅའ་ཡིག་ཁག

སྐྱེ་ཆེད་སྒྲུབ་འདིའི་བཅའ་ཡིག་ཁྲུངས་མ་ཨ་རབ་དང་རྒྱ་སྐད། དབྱེན་ཇི། ས་རན་སི། ཨོ་རུ་སུ།  
དེ་བཞིན་སི་པན་བཅས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ཡོད་པའི་བཅའ་ཡིག་ཆ་མཚུངས་ཀྱི་ཁ་གསལ་ཅན་



# ཟུར་སྣོན་དང་པོ།

## ངོས་འཛིན་དང་དོ་དམ་བྱེད་པ།

༡༥ རང་བྱུང་གནས་ཡུལ་དུ་གཏན་སྡོད་བྱེད་པའི་སློབ་ཆགས་རིགས་དང་ཉེན་ཁའི་ནང་ཚུད་པའི་སློབ་ཆགས་རིགས་ཀྱི་གངས་འཕོར་ཆེན་པོ་དང་སྣུ་ཁ་འདྲ་མིན་འཕྲོད་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། ཡང་ན་བདག་མེད་ས་ཁུལ། གནས་སྡོད་བྱེད་པའི་སློབ་ཆགས་རིགས་ལ་དགོས་གལ་ཡོད་པ། སྐྱེ་ཆོགས་དང་དཔལ་འབྱོར་རིག་གནས་སམ་ཚན་རིག་གི་གལ་གནད་ཡོད་པ། ཡང་ན། སྐྱེ་ལྡན་རིགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་གལ་འགངས་ཅན་ནམ་སྐྱེ་ལྡན་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུ་རིམ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དམིགས་བསལ་ཅན་དང་འབྲུས་ཚབ་འཕྲིན་པ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁམས་ཁོངས་ཡུག་དང་རང་བྱུང་འཆོ་སྡོད་གནས་ཡུལ་ཁག

༡༦ ཉེན་ཁའི་ནང་ཚུད་སྐྱེ་དངོས་རིགས་དང་སྐྱེ་དངོས་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆོགས། བདག་བཟུང་སློབ་ཆགས་དང་འདེབས་ཚེས་བྱེད་པའི་རྩི་ཤིང་དང་རིགས་ཉེ་བའི་བདག་མེད་རི་སྐྱེས་རིགས། ལྷན་དཔུང་དང་སོ་ནམས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རིན་ཐང་གཞན་ལྡན་པའི་རིགས། སྐྱེ་ཆོགས་དང་ཚན་རིག་རིག་གནས་བཅས་ཀྱི་གལ་གནད་ཡོད་པ། ཡང་ན། སྐྱེ་དངོས་སྣེ་མང་གི་རྒྱུན་སྲིང་གྲུབ་པའི་ཤེད་སྡོད་དང་སྤྱང་སྡོད་ཆེད་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་ཐད་ལ་གལ་གནད་ཅན་དཔེར་ན། བརྟེན་པའི་སློབ་ཆགས་རིགས་བཅས་དང་།

༡༧ སྐྱེ་ཆོགས་དང་ཚན་རིག་གམ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐད་ལ་གལ་གནད་ཡོད་པར་འབྲེལ་བརྗོད་བྱས་པའི་རྒྱུ་རིམ་ལ་གཞི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་རིམ་ལ་གཞི་རྒྱུ་འབྲེལ་བ་ཆ་ཉིལ་པོ།

# བྱར་སྒྲོན་གཉིས་པ།

## སྡེ་ཚན། ༡༥

### བར་དཔང་ལས་དོན།

#### དོན་ཚན། ༡༥

འོས་ཐོབ་ཚུད་པའི་ཚོགས་སྡེས་དྲུང་ལས་ཁང་ལ་དོན་ཚན་༡༧ དང་མཐུན་པའི་བར་འདུམ་དགོས་པར་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་ལུ་གཏུགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྟོར་གནས་ཚུལ་མཁོ་སྟོན་ལུ་རྒྱ།  
 གསལ་བཅད་དེའི་ནང་དོན་གནད་གང་གི་སྟོར་བར་འདུམ་བྱ་དགོས་པའི་སྟོར་དང་སྲི་ཚིངས་སམ་བྱར་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཅུད་དམ་ལག་བསྟར་ཐད་ཚུད་སྟོན་ལྟག་པའི་དོན་ཚན་དེ་ཉིད་ངེས་པར་དུ་  
 བཀོད་དགོས་པ་དང་། ཚུད་སྟོན་གི་གནད་དོན་ཐད་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་ཆེད་དོན་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་གིས་བསྟོན་བཞག་བྱས་པའི་འགན་འཛིན་གྱི་དྲུང་དུ་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ཆོ། བར་འདུམ་ཆེད་  
 དོན་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་གིས་གནད་དོན་དེ་ཉིད་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱ། དྲུང་ལས་ཁང་གི་དེ་ལྟའི་གནས་ཚུལ་འཕྲོར་རིགས་ནམས་སྲི་ཚིངས་སམ་ཡང་ན་བྱར་རྒྱན་དང་འབྲེལ་ཡོད་གན་རྒྱ་འཛིག་མཁན་  
 ཚོགས་སྡེ་ཡོངས་ལ་བཅད་ལན་སྟོན་རྒྱ།

#### དོན་ཚན། ༡༦

༡༦ ཚོགས་སྡེ་གཉིས་བར་གྱི་ཚུད་སྟོན་གི་ཆེད་དོན་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་དེར་ཚོགས་མི་གསུམ་དགོས་པ་ཡིན། ཚུད་སྟོན་དོ་བདག་ཚོགས་སྡེ་སོ་སོས་བར་འདུམ་པ་རེ་རེ་བསྟོན་རྒྱ་དང་། བར་འདུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གོས་མཐུན་ཐོག་བར་འདུམ་པ་གསུམ་པ་དེ་བསྟོན་བཞག་བྱེད་རྒྱ་དང་དེ་ནི་  
 ཆེད་དོན་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་དེ་ཡི་འགན་འཛིན་པ་ཡིན། ཟྱེ་མ་དེ་བཞིན་ཚུད་སྟོན་དོ་བདག་རྒྱལ་ཁབ་གང་གི་མི་སེར་ཡིན་མི་ཚོགས་པ་དང་ཁོ་པ་འཕམ་ཁོ་མོའི་རྒྱན་སྟོན་གནས་ལུལ་དེ་འང་ཚོགས་སྡེ་དེ་

གཉིས་གང་རུང་གི་ཡུལ་དུ་ཡོད་མི་ཚོགས། མ་ཟད་ཚོགས་སྡེ་གང་གིས་ཀྱང་ལས་མི་རུ་ལེན་མི་ཚོགས་པ་  
 དང་གཞན་དོན་དེའི་སྐོར་གྱི་འགན་དབང་གཞན་རིགས་གང་ཡང་ལྷངས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས།  
 ༡༥ ཚོགས་སྡེ་གཉིས་ལས་མང་བའི་དབར་གྱི་ཚོད་རྫོགས་གི་ཐད་འདོད་སྤྱོད་གསུམ་མཐུན་པའི་  
 ཚོགས་སྡེ་དག་གིས་གོས་མཐུན་གྱི་ཐོག་ནས་བར་འདུམ་པ་གཅིག་བསྐོ་བཞག་བྱ་གྱུ།  
 ༡༦ ས་མིག་སྤོང་པ་གང་རུང་ཐོན་ཚེ་ཐོག་མའི་བསྐོ་བཞག་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་ལྟར་བསྐོ་  
 བཞག་བྱ་གྱུ།

### དོན་ཚན། ༡༥

༡༧ གལ་ཏེ་ཆེད་དོན་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཁྲིམས་དཔོན་དེ་བཞིན་བར་འདུམ་པ་གཉིས་པ་བསྐོས་  
 པའི་ཚུ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཁྲུལ་དུ་བསྐོ་བཞག་མ་བྱས་ཚེ། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་  
 མཚོག་ནས་ཚོགས་སྡེ་ཞིག་གིས་རེ་བསྐུལ་ལུས་པ་བཞིན་སྐར་ཡང་ཚུ་བ་གཉིས་ཀྱི་དུས་བཀག་  
 རང་ཚུད་དུ་འགན་འཛིན་བསྐོ་བཞག་བྱ་གྱུ།

༡༨ གལ་ཏེ་ཚོད་རྫོགས་དོ་བདག་ཚོགས་སྡེ་ཞིག་ལ་བདེ་ཐོ་འཕྲོར་ནས་ཚུ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཁྲུལ་  
 དུ་བར་འདུམ་པ་བསྐོ་བཞག་མ་བྱས་ཚེ། ཚོགས་སྡེ་གཞན་དེས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་  
 ཆེ་ལ་བདེ་སྤྱད་དེ་དྲུང་ཆེ་ཉིད་ནས་ཚུ་བ་གཉིས་ཀྱི་དུས་བཀག་ནང་ཚུད་དུ་འགན་འཛིན་བསྐོ་  
 བཞག་བྱ་གྱུ།

### དོན་ཚན། ༡༦

བར་འདུམ་ཆེད་དོན་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གིས་སྤྱི་ཚིངས་འདིའི་བསྐྱེད་དོན་ཁག་དང་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱུར་  
 རྒྱུན་ཁག་དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་སྲོལ་དང་བསྐྱེད་ནས་ཐག་གཅོད་བྱ་གྱུ།

### དོན་ཚན། ༡༧

ཚོད་རྫོགས་དོ་བདག་ཚོགས་སྡེ་ཞིག་གིས་དེ་མིན་གྱི་ཁས་ལེན་རིགས་མ་བྱས་ཚེ་བར་འདུམ་ཆེད་

དོན་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་གིས་རང་གི་ལས་རིམ་གྱི་སྒྲིག་གཞི་རང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ།

དོན་ཚན། ༤༥

ཚོགས་སྡེ་གང་རུང་ཞིག་གི་ལྷན་འབྲེལ་ལྟར་བར་འདུམ་ཆེད་དོན་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་གིས་བར་བཞག་ལ་  
གྱི་གལ་ཆེའི་སྲུང་སྐྱོབ་ཐབས་ལམ་ཁག་སྐོབ་སྐྱོན་བྱ་ཚོགས།

དོན་ཚན། ༤༦

ཚུད་སྟོག་དེར་འཇུག་པའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་བར་འདུམ་ཆེད་དོན་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ལས་  
དོན་ཡོངས་ལ་མཐུན་ཆུན་སྐྱོར་རྒྱུ། རྩེ་བྲག་ཏུ་རང་ལ་ཡོད་པའི་ཐབས་ལམ་ཡོངས་རྒྱོགས་  
མཁོ་འདོན་གྱིས།

༡༥ འབྲེལ་ཡོད་གྱི་ཡིག་ཆ་དང་། གནས་ཚུལ། དེ་བཞིན་མཐུན་ཆུན་སྐྱོར་རྒྱུ་དང་།

༢༥ དགོས་གལ་ཡོད་ཆེ་རྒྱར་དཔང་ངམ་ཆེད་ལས་མཁུས་པ་གདན་ལུ་བྱས་ཏེ་དེ་དག་ལས་སྐོབ་  
སྐྱོན་ལུ་བ་བཅས་གྱི་ཕན་ལུས་འདོན་རྒྱུ།

དོན་ཚན། ༤༧

ཚོགས་སྡེ་ཁག་དང་བར་འདུམ་པར་འདུམ་སྒྲིག་གི་ཆེད་དོན་ལས་རིམ་ནང་གནས་ཚུལ་གང་འབྱོར་  
གྱི་གསང་བ་རྣམས་ལ་གསང་བ་ཐུབ་པའི་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་པའི་འོས་འགན་ཡོད།

དོན་ཚན། ༤༨

གནད་དོན་ཞིག་གི་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་སྟངས་ཀྱིས་ཆུན་པས་བར་འདུམ་ཆེད་དོན་བྲིམས་  
ཞིབ་ཁང་ནས་ཐག་གཅོད་གཞན་རིགས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། བར་འདུམ་ཆེད་དོན་བྲིམས་ཞིབ་  
ཁང་དེའི་འགོ་བློན་རྣམས་ཚོགས་སྡེ་དེ་དག་གིས་ཆ་སྐོམས་ཀྱིས་སྐྱོན་སེལ་འཁུར་དགོས་པ་ཡིན།  
ཆེད་དོན་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་གིས་རང་གི་འགོ་བློན་གྱི་ཕྱིས་ཁྲ་ཆ་ཆེད་བདག་ཉར་གྱིས་ཚོགས་སྡེ་  
ཁག་ལ་མཐུན་སྐྱོམ་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ།

དོན་ཚན། ༡༠༥

གན་རྒྱ་འཛོག་མཁུས་ཚོགས་སྡེ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་ཚུད་སྟོག་ཅན་གྱི་གནད་དོན་གྱི་བྲིམས་

ཀྱི་དོ་བོ་དེ་རང་ལ་ཁེ་སྐོན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་དེས་དེར་དོ་སྐྱོན་བསྐྱུན་སྲིད་  
ཆོ་ཆེད་དོན་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཚོག་མཚན་འོག་དེ་ལ་ཐེ་ཏུས་བྱ་ཚོགས་

དོན་ཚན། ༡༡༥

ཆེད་དོན་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་གིས་ཚོད་སྡོག་གཞན་དོན་ལས་ཐང་ཀར་བྱུང་བའི་འོས་ཐོབ་སྲིད་ཚོད་  
ཀྱི་རིགས་ལ་ཉན་འཛོག་དང་ཐག་གཅོད་བྱ་ཚོགས་

དོན་ཚན། ༡༡༦

འདུམ་སྐྱིག་ཆེད་དོན་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་དེའི་དོ་བོ་དང་ལས་དོན་རིམ་པ་བྱུང་གི་ཐང་རང་གི་ཚོགས་  
མིའི་མང་མོས་ཀྱི་འོས་གྲངས་ཐོག་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ།

དོན་ཚན། ༡༡༧

ཚོད་སྡོག་གི་གྲོད་ལ་ཚོགས་སྡེ་ཞིག་འདུམ་སྐྱིག་ཆེད་དོན་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་དེར་དོ་བཅར་མ་བྱས་  
པ་འཕམ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞན་དོན་གཉེར་བསྐྱུང་མ་བྱུབ་ཆོ། ཚོགས་སྡེ་གཞན་དེས་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་ལ་  
ལས་དོན་ལུ་མཐུད་མཐུག་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱ་དང་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱར་བསྐྱུལ་མ་བྱ་ཚོགས་ ཚོགས་སྡེ་ཞིག་  
གིས་དོ་བཅར་མ་བྱས་པ་འཕམ་ཁ་མཚུག་གཉེར་སྐྱུང་མ་བྱུབ་པ་དེ་བཞིན་ལས་དོན་མཐུག་སྐྱོང་བྱ་རྒྱར་  
འགོག་རྒྱུ་ཞིག་ཏུ་བཅུ་རྒྱ་མིན། མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་མ་བྱས་གོང་འདུམ་སྐྱིག་ཆེད་དོན་  
བྲིམས་ཞིབ་ཁང་གིས་ཁ་མཚུ་དེ་བཞིན་བདེན་པ་དང་བྲིམས་ལུགས་གཞིར་བཞག་ཡིན་མིན་ངེས་  
གཏན་བྱ་རྒྱུ།

དོན་ཚན། ༡༡༨

ཆེད་དོན་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་བཙུགས་ཟིན་རྗེས་ལྷོ་བུ་འཛེམ་ཞང་ལུ་དུ་རང་གི་  
མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་བྱ་བྱུབ་པ་དགོས། དགོས་གལ་ཡོད་ཆོ་དུས་བཀག་སྲིད་འགྲུངས་བྱ་ཚོགས་པ་  
དེའང་དུས་ཡུན་སྡོན་མ་ལྷོ་བུ་ལས་མང་བ་འགྲུངས་མི་ཚོགས་

དོན་ཚན། ༡༥༥

འདུམ་སྒྲིག་ཆེད་དོན་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་དེའི་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་དེ་བཞིན་ཚོད་རྫོག་གི་གནད་  
དོན་སྐོར་ཁོ་ནར་འདུས་དགོས་པ་དང་ཐག་གཅོད་དེ་བཞིན་གཞི་གང་ལ་བཅོལ་ཡོད་མིན་གྱི་རྒྱ་  
མཚན་གསལ་བཟོད་བྱ་རྒྱ། དེའི་ནང་འདྲེས་ལྷགས་བྱས་པའི་ཚོགས་མིའི་མིང་དང་མཐའ་མའི་  
ཐག་གཅོད་གྱི་ཆེས་གངས་འགོད་རྒྱ། ཚོགས་མི་གང་ཡང་རུང་བར་བསམ་ཚུལ་ཐ་དད་དམ་མི་  
འདོད་པའི་བསམ་ཚུལ་ཡོད་རིགས་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་དང་སྣམ་དུ་རྩུར་འབུལ་ལུ་ཚོགས་

དོན་ཚན། ༡༥༦

ཐག་གཅོད་དེར་ཚོད་རྫོག་དེར་འབྲུས་པའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་ཡོངས་ཀྱིས་སྲུང་བཙོ་བྱ་རྒྱ། ཚོགས་  
སྡེ་དེ་དག་གོས་མཐུན་ཐོག་གོང་གཏུགས་བྱ་རྒྱར་སྲུ་ས་ནས་ཐག་གཅོད་མ་བྱས་ཆེ་གོང་བྱ་བྱ་མི་ཚོགས་

དོན་ཚན། ༡༥༧

ཚོད་རྫོག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོགས་སྡེ་ནང་ཁུལ་དུ་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་གྱི་འབྲེལ་བཟོད་གྱི་སྐོར་  
རམ་ལག་བསྟར་བྱེད་ཚུལ་ལ་འགལ་ཟླ་བྱུང་ཆེ་ཚོགས་སྡེ་གང་རུང་གིས་ཆེད་དོན་བྲིམས་ཞིབ་ཁང་  
དེར་ཐག་གཅོད་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་གཏུགས་བྱ་ཚོགས་

སྡེ་ཚན། ༡༥

འདུམ་སྒྲིག

དོན་ཚན། ༡༥

ཚོད་རྫོག་དེར་འཇུག་གི་ཚོགས་སྡེ་གང་རུང་གིས་ལུ་བསྐྱལ་ལྟར་འདུམ་སློག་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་  
འདུགས་ཚོག་པ་ཡིན། ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་ལོ་ལོ་འདོན་གཞན་རིགས་མ་གྲུས་ཚོ་ཚོགས་ཚུང་ད་  
ཉིད་ཚོགས་སྡེ་སོ་སོས་བསྐྱོས་པའི་ཚོགས་མི་གཉིས་མེ་དང་ཐུན་མོང་གིས་གདམ་པའི་འགན་  
འཛིན་གཅིག་བཅས་ཚོགས་མི་ལྔ་ལས་གྲུབ་དགོས་ཀྱི།

### དོན་ཚན། ༡༥

ཚོགས་སྡེ་གཉིས་ལས་མང་པའི་དབར་གྱི་ཚོད་རྫོག་གི་ཐད། འདོད་སྤྲོད་མཐུན་པའི་ཚོགས་སྡེ་  
དག་གིས་ལོ་ལོ་མཐུན་གྱིས་ཐོག་ནས་འཇུག་མི་ཁག་བསྐྱོ་བཞག་བྱ་རྒྱུ། ཚོགས་སྡེ་གཉིས་སམ་དེ་  
ལས་མང་བར་འདོད་སྤྲོད་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་འཕམ་དེ་དག་གི་འདོད་དོན་དེ་བཞིན་གཅིག་མཚུངས་  
ཡིན་མིན་གྱི་ལོ་ལོ་མཐུན་མེད་པའི་སར་སོ་སོའི་འཇུག་མི་ཐ་དད་དུ་བསྐྱོ་བཞག་བྱ་རྒྱུ།

### དོན་ཚན། ༡༦

འདུམ་སློག་ཚོགས་ཚུང་འདུགས་དགོས་པར་ལུ་འབྲལ་བྱས་པའི་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཁྲལ་དུ་  
ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་འཇུག་མི་གང་ཡང་བསྐྱོ་བཞག་མ་གྲུས་ཚོ། ལུ་འབོད་བྱེད་པའི་ཚོགས་སྡེ་  
དེའི་བསྐྱལ་མ་ལྟར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དུང་ཆེས་ཟླ་བ་སྟོན་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚུད་དུ་  
འཇུག་མི་དེ་དག་བསྐྱོ་བཞག་བྱ་རྒྱུ།

### དོན་ཚན། ༡༧

འདུམ་སློག་ཚོགས་ཚུང་གི་འཇུག་མི་སྡེ་མ་དེ་ཉིད་བསྐྱོ་བཞག་བྱས་པའི་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚུད་  
དུ་འདུམ་སློག་ཚོགས་ཚུང་གི་འགན་འཛིན་བསྐྱོ་བཞག་མ་གྲུས་ཚོ། ཚོགས་སྡེ་གང་རུང་ཞིག་གི་  
བསྐྱལ་མ་ལྟར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་དུང་ཆེ་ནས་ཟླ་བ་འཕར་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚུད་དུ་  
འགན་འཛིན་བསྐྱོ་བཞག་བྱ་རྒྱུ།

### དོན་ཚན། ༥༢

འདུམ་ཕྱིག་ཚོགས་ཚུང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྲོལ་དེ་བཞིན་རང་གི་ཚོགས་མིའི་མང་མོས་ཀྱིས་  
འོས་འདེམས་ཐོག་བྱ་རྒྱུ། ཚོད་རྫོག་དེར་འཇུས་པའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་དེ་མིན་གྱི་ཁས་ལེན་  
རིགས་མ་གྲས་ཚེ་རང་གི་ལས་དོན་རིམ་པ་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ། ཚོགས་ཚུང་  
དེས་ཚོད་རྫོག་འདུམ་ཕྱིག་གི་ཚེད་དུ་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་སློབ་འགེལ་རུང་བའི་གྲོས་འཆར་ཞིག་  
འདོན་རྒྱུ།

### དོན་ཚན། ༥༣

འདུམ་ཕྱིག་ཚོགས་ཚུང་ལ་དབང་ཚད་ཡོད་མིན་སྐོར་གྱི་ཚོད་པ་དེ་བཞིན་ཚོགས་ཚུང་གིས་ཐག་  
གཅོད་བྱ་རྒྱུ།  
སའ་མཛུལ།

